

F. 914

G. T. 3981

F. 914

A NAGYKANIZSAI VÁROSI
NÉGYÉVFOLYAMÚ
FIÚ FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
ÉRTESÍTŐJE

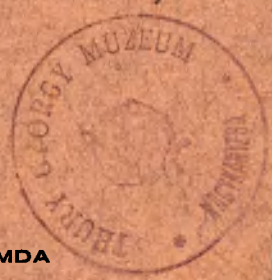
AZ 1933—34. ISKOLAI ÉVRŐL.

6/1938.

AZ INTÉZETET ALAPÍTOTTÁK 1857-BEN.

KÖZLI:
BALOG DÁVID
IGAZGATÓ.

Levárt napl.
6789/1938

NAGYKANIZSA, 1934.
GUTENBERG ÉS DÉLZALAI NYOMDA
60892

F 914

A NAGYKANIZSAI VÁROSI
NÉGYÉVFOLYAMÚ
FIÚ FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1933—34. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ INTÉZETET ALAPÍTOTTAK 1857-BEN.

KÖZLI:
BALOG DÁVID
IGAZGATÓ.

NAGYKANIZSA, 1934.
GUTENBERG ÉS DÉLZALAI NYOMDA
60892

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
SERIALS ACQUISITION
312-937-1700

UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

CHICAGO, ILL.

I.

Új korszak küszöbén.

1857—1933.

Az 1932/33. iskolaévről szóló értesítőnkben jeleztük már, hogy a nagykanizsai izraelita hitközségtől 76 éven át fenntartott intézetünk működését az 1933/34. tanévben, mint városi iskola kezdi majd meg. E megállapításunkat az a körülmény indokolta, hogy Nagykanizsa megyei város képviselőtestülete 1933. március 3-i közgyűlésén iskolánknak városi kezelésbe való átvételét egyhangúlag elhatározta és hogy a képviselőtestület e határozatát Zalavármegye kisgyűlése 1933. május 9-én jóváhagyta. Az átvételt végső fokon megerősítő belügyminiszteri jóváhagyás az iskolaév befejezésekor ugyan még nem érkezett meg, de minden jel arra vallott, hogy sokáig az sem késhezik már. E feltevésünk helyesnek bizonyult, mert a nm. Belügyminiszter Úr 1933. augusztus 5-én kelt 79767/1933. V. sz. rendeletével az iskola átvételéhez szükséges engedélyt megadta. A belügyminiszteri rendelet megérkezése után az iskola tényleges átadása és átvétele a rendelkezésre álló rövid idő ellenére is megtörtént. Az 1933/34. tanévet tehát már Nagykanizsa megyei város iskolájában kezdtük meg, amely ténnyel iskolánk történetének egy igen fontos korszaka zárult le.

Az iskola fenntartójában beállott változást azonban előre láttuk és ezért a jelentőségét a mult évi értesítőnkben méltattuk is. Ennek ellenére a már megmásíthatatlan valóság mellett minden szó nélkül elhaladni még most sem tudtunk. Az iskolánk multjában rejlő nagy értéken kívül néhány percre való megállásra készített bennünket az a benső kapocs is, amelyet a nagykanizsai izr. hitközség szolgálatában eltöltött 3 évtized teremtett meg. A tanári testület minden egyes tagját mélyen érintő fordulattal ezért a szeptember 15-i alakuló értekezletünkön is foglalkoztunk. Az értekezleti jegyzőkönyvnek erre vonatkozó része a következő:

Az igazgató jelenti, hogy a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola életében mélyreható változás állott be. Az iskolánkat eddig fenntartó nagykanizsai izr. hitközség ugyanis a nyomasztó gazdasági viszonyok hatása alatt az 1857-ben alapított kereskedelmi iskolájától megvált és így intézetünk tevékenységét a f. tanévben már, mint Nagykanizsa megyei város felső kereskedelmi iskolája folytatja. Amikor az iskolánk történetében oly fontos határhátré jelentő eseményről kötelességszerűen, de benső sugallatát is követve e helyen megemlékszük, lehetetlen, hogy rá ne mutasson azokra a hervadhatatlan érdemekre, amelyeket a nagykanizsai izr. hitközség az iskola megalapításával és a fenntartásában megnyilatkozott áldozatkészségével a hazai közművelődés és a magyar kereskedelmi szakoktatás fejlesztése körül szerzett. De úgy érzi, hogy mulasztást követne el, ha az iskola tanári testületének a nagykanizsai

izr. hitközséggel szemben érzett mély háláját és ragaszkodását ez alkalommal is nem hangoztatná. Erre kötelez bennünket az a jóakarát, amellyel volt fenntartónk személyi ügyeinket intézte, érdekeinket képviselte és az állandóan tapasztalt jóindulat és készség, amellyel az iskola színvonalának az emelését célzó törekvéseinket anyagi erejéhez mérten mindenkor támogatta. Azt hiszi, hogy a tanári testület minden tagjának az óhaját is kifejezi, amikor indítványozza, hogy a nagykanizsai izr. hitközség érdemeit a mai ülésünk jegyzőkönyvében megörökítsük és erről a hitközség iskolai szakosztályát átiratban értesítsük. A tanári kar az indítványt egyhangúlag elfogadja.

Véleménye szerint mulasztást követne el azonban e pillanatban azzal is, ha az iskola fenntartójában bekövetkezett változás bejelentésekor a tanári testületnek Nagykanizsa megyei várossal szemben érzett őszinte háláját nem tolmácsolná. Erre ösztönzi az a tudat, hogy az iskolának városi kezelésbe való átvétele által intézetünk anyagi létalapja és ezzel jövője is feltétlenül biztosítva van. Megszűnt tehát az a nyugtalanító körülmény, amelyet az iskola helyzetének bizonytalansága az utolsó években a tanári testületből méltán kiváltott. A tanári testület a változásnak azonban pedagógiai szempontból is örülhet, mert ennek folytán megszűnik a teherterhelés, amelyet iskolánkra az a körülmény jelentett, hogy a hét 5 napján délután is tanítottunk.

Közismert tény, hogy az iskolának városi kezelésbe való átvétele elsősorban a művelődést szolgáló intézmények igaz barátjának, Nagykanizsa minden szép és nemes ügyért lelkesedő polgármesterének, Krátky István dr. úrnak és a köz javát előmozdító céljainak és törekvéseinek megvalósításában készséges munkatársának és helyettesének, Hegyi Lajos dr. főjegyző úrnak az érdeme. Indítványozza ezért, hogy a tanári kar az irántuk érzett nagyrabecsülését és háláját oly módon fejezze ki, hogy náluk testületileg tisztelegjen. A tanári kar az indítványt egyhangúlag elfogadja.

A tisztelgés 1933. szeptember 15-én történt meg. A tanári testület érzelmeit mindkét helyen e sorok írója tolmácsolta. Szavai az őszinte ragaszkodás és köszönet nyilvánítása mellett a tanári testületnek azt a kérését is kifejezték, hogy igen tisztelt előljáróink az átvétel tényében az iskolával szemben megnyilatkozott nagyértékű jóindulatukat annak tanári testületére is terjesszék ki. Az üdvözlő beszédekre adott válaszok minden kétséget kizáróan igazolták, hogy városunk ügyeinek legfőbb intézői teljes mértékben elismerik azt a fontos hivatást, amelyet iskolánk a város kereskedelmi szakoktatása terén betölt. A tisztelgések azonban arról is meggyőztek bennünket, hogy új fenntartónk leghivatottabb szószólói minden fenntartás nélkül vallják, hogy Nagykanizsa, a Dunántúlnak e régi kereskedelmi gócpontja azt az iskolát, amely a kereskedők nevelésére és képzésére hivatott, a mai kedvezőtlen helyzetében sem nélkülözheti. Krátky István dr. polgármester úr és Hegyi Lajos dr. főjegyző úr hivatalos helyiségéből tehát azzal a nyugodt és jóleső érzéssel távoztunk, hogy nagyrabecsült személyükben iskolánk őszinte, jó barátokat, tanári testületünk pedig megértő és jóakarátú előljárókat kapott.

A tanári testületünknek a nagykanizsai izr. hitközség iskolai szakosztályához 1933. szeptember 14-én intézett búcsúiratára a következő választ kaptuk, amelyet teljes szövegében közlünk. Erre a krónikást kötelező szemponton kívül az a jóleső érzés is készített bennünket, amelyet a tanári testület munkájának az arra illetékes tényező részéről való meleg elismerése vált ki belőlünk.

366/1933. sz.

*Nagyságos Igazgató Úr!
Tekintetes Tanári Kar!*

Iskolai szakosztályunk f. hó 16-án tartott ülésében köszönettel fogadta Nagyságod és a tekintetes Tanári Kar f. év. szeptember hó 14-én kelt 385/1933. számú beadványát, melyben abból az alkalomból, hogy felső kereskedelmi iskolánkat Nagykanizsa m. városnak átadtuk, a nagykanizsai izr. hitközség iránti hálájuknak adtak kifejezést. A hálán túli szeretetük nyilvánítása mélyen meghatotta a szakosztály jelenvolt tagjait, kik is elhatározták, hogy fent hivatkozott nb. beadványukat teljes egészében a szakosztály jegyzőkönyvébe beiktatják.

De kifejezést adott a szakosztály ama meggyőződésének is, hogy iskolafenntartói minőségében reáhrúlt kötelességeinek teljesítésében mindenkor hűséges munkatársakra talált Nagyságod és a tekintetes Tanári Karban, akik a közös eszmények és célok megvalósítása érdekében egyéniségük legjavát állították ezen iskolánk szolgálatába. Ezért a szakosztály Nagyságod és a tekintetes Tanári Kar iránti őszinte elismerésének adott kifejezést.

Meg vagyunk győződve róla, hogy Nagykanizsa m. város, mint új iskolafenntartójuk kultúrtörökvéseinek igen értékes és mindenkor hivatásuk magaslatán álló tanerőket nyert Önökben. Mi pedig kérjük a jóságos Istent, áldja meg az Önök munkásságát a jövőben is a város és hazánk üdvére.

Nagykanizsa, 1933. október hó 26.

Kiváló tisztelettel

*Fábián Miksa s. k.
hitk. titkár.*

*Ötvös Emil s. k.
isk. szakoszt. elnök.*

A fenntartóváltozással kapcsolatos események ismertetését azonban nem fejezhetjük be anélkül, hogy rá ne mutassunk arra az örvendetes körülményre, hogy a változás a nm. Vallas- és Közoktatásügyi Miniszter Úr figyelmét sem kerülte el. Ezt bizonyítja Ónagyméltóságának a nagykanizsai izr. hitközséghez intézett következő átirata:

M. KIR. VALLÁS ÉS
KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM.

3339/1933. eln. sz.

Á nagykanizsai izraelita hitközségnek

Nagykanizsa.

Abból az alkalomból, hogy a nagykanizsai izraelita fiú felső kereskedelmi iskola a folyó tanév elejétől kezdődően városi jellegűvé alakult át, indítatva érzem magam arra, hogy a hitközségnek a 42 év óta fennálló fiú felső kereskedelmi iskola és a megelőzően 48 éven át működött kereskedelmi irányú tanintézetek fenntartásáért, tehát a kereskedelmi szakoktatás érdekében 90 esztendőn át kifejtett áldozatkész és eredményes munkájáért elismerésemet nyilvánítsam.

Budapest, 1933. évi december hó 23-án.

Hóman s. k.

A hivatalos uton érkezett miniszteri leiratot Nagykanizsa Polgármestere a következő átirat kapcsán juttatta el rendeltetési helyére:

NAGYKANIZSA MEGYEI VÁROS
Polgármesterétől.

844/1934. szám.

*A Nagykanizsai Izraelita Hitközség Tekintetes
Elnökségének*

Helyben.

A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr mult évi december 23-án kelt 3339/1933. eln. számú magas leiratával előterjesztésemre a t. Hitközségnek a Nagykanizsai Felsőkereskedelmi Iskola fenntartása által a kereskedelmi szakoktatás érdekében 90 esztendőn át kifejtett áldozatkész és eredményes munkájáért elismerését nyilvánította.

Amidőn a vonatkozó miniszteri leiratot van szerencsém a Tekintetes Elnökségnek csatoltan megküldeni, a magam részéről is örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a város kulturális és közgazdasági életében mindenkor értékes tényezőnek bizonyult kereskedelmi szakiskolának megalapítása és szakszerű fejlesztése érdekében kilenc évtizeden keresztül tanúsított nemes áldozatkésztségéért a legmelegebb köszönetemet nyilvánítsam.

Kérem fogadja a Tekintetes Elnökség kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Nagykanizsa, 1934. évi január hó 10-én.

*Dr. Hegyi s. k.
polgármester h.*

Emberi gyarlóságunknak és a megállás nélkül egymást követő eseményeknek tulajdonítható, hogy rendszerint gyorsan elfelejtjük azokat az érdekeket, amelyeket elődeink alkotásaikkal szereztek. Pedig ezek megbecsülésünkre méltók és ezért az utódok okulására is élniök kell. E megfontolás vezérelt bennünket, amikor iskolánk életében beállott sorsdöntő fordulat fontosabb mozzanatairól kimerítőbben megemlékeztünk. Reméljük ugyanis, hogy ezzel hozzájárulunk ahhoz, hogy azok a nagy érdemek, amelyeket a nagykanizsai izr. hitközség kereskedelmi iskolájának megteremtésével és áldozatos fenntartásával szerzett, a feledés homályába ne kerüljenek soha.

Általános gyakorlat, hogy közhasznú intézmények, de különösen iskolák, életükben fontos határkövet jelentő évfordulóknál a történetüket ismertetik. Kétségtelen, hogy az iskolánk életében bekövetkezett változás is oly nagy horderejű fordulópont, amely hasonló eljárásra ösztönöz. Ez alól felment azonban bennünket az a körülmény, hogy Bún Samu és Villányi Henrik dr. nyug. igazgatók az iskola történetét nemcsak az erről szóló műveikben, hanem értesítőinkben is megírták (1894/95. és 1926/27.). Az iskola multját csak igen nagy vonásokban ismertető e soroknak a célja tehát nem történetírás, hanem főképen az, hogy az említett munkákban foglalt adatokat kiegészítve, intézetünk lezárt korszakának hú képét kaphassuk meg.

A nagykanizsai izr. hitközség korán ismerte fel a kereskedelmi irányú oktatás szükségét. Erre a felismerésre vezethető vissza, hogy már az 1842-ben 8 évfolyamúvá fejlesztett elemi iskolájában ker. levelezést, könyvvitelt és ker. számtant tanítottak. Mai iskolánk elődjének mégis csak az 1857-ben alapított, a 8 évfolyamú elemi iskola fölé szervezett kétévfolyamú reálskola tekinthető. Ez az intézet elnevezése ellenére ugyanis kereskedelmi szakiskola volt, mert tantervében a mai kereskedelmi iskolákhoz hasonlóan az általános művelő tárgyakon kívül a kereskedelmi szaktárgyakat is megtaláljuk (ker. számtan, ker. levelezés, könyvvitel, ker. névtan, váltóisme). Igaz ugyan, hogy az 1873 óta már kereskedelmi iskolának nevezett intézet szervezete lényegesen más volt, mint az 1891-ben megnyílt jogutódjáié, a háromosztályú középkereskedelmi iskoláié. E megállapításunk ellenére szívesen gondolunk azonban ez intézetre vissza, mert szerényebb keretekben bár, a kereskedelmi szakoktatást szolgálta már abban az időben, amikor Magyarországon erről beszélni még alig lehetett. A mai négyévfolyamú kereskedelmi iskolánk örömmel vállal azonban közösséget ez iskolával azért is, mert minden tekintetben eredményes működésével kitűnő hírnevet szerzett önmagának és alapítójának nemcsak az országban, hanem annak határain túl is.

Ez iskolának a lelke Eichberg Adolf igazgató volt (1860—1883.). A ker. szakoktatást műveli oly időben, amikor a tanügy ez ágával hazánkban még alig foglalkozik valaki. Úttörő munkájában a hivatásszeretet és az ügyért való lelkesedés vezérlik. Csak így érthetők meg a kereskedelmi szaktárgyak tanításában elért nagy eredményei, amelyekkel iskoláját széles körben népszerűvé és elismertté tette. Az intézet tanárai, Bún Samu, Goldschmiedt Dávid, Kellert Lajos és Wilhelm József voltak hivatott munkatársai. Az idő múlását azonban Eicherg Adolf is megérzi és 1883-ban 40 évi működés után lemond és nyugdíjaztatását kéri. Az iskolafenntartó az öreg igazgató kérelmét sajnálattal teljesíti és az igazgatói teendőket ellátásával Bún Samu kereskedelmi iskolai tanárt bízta meg.

A kétévfolyamú iskola a régi alapon még 8 évig működik. Az izr. hitközség ugyanis megérte az idők szavát és kereskedelmi iskolájának a kor kívánalmainak megfelelő megreformálását tűzi ki céljául. A megoldás azonban késik. Hátráltatja ezt a fenntartással járó anyagi nehézségektől való félelem. Az előljáróság ezirányú aggályait azonban a hitközségnek a haladás és művelődés szeretetétől áthatott szelleme eloszlatja és 1889. március 22-én elhatározza, hogy a kétévfolyamú kereskedelmi iskolát háromosztályú középkereskedelmi iskolává fejleszti. A szervezés nehéz és körülményes munkáját Bún Samu végzi és ő készíti el az iskola szervezeti szabályrendeletét is, amelynek alapján a Vallás és Közoktatásügyi Miniszter 1889. december 31-én 36549/sz. a. kelt rendeletével a nagykanizsai kereskedelmi iskola megnyitására és fenntartására az engedélyt megadta.

A középkereskedelmi iskola első osztálya 1891. szeptember 1-én nyílt meg. E nappal a nagykanizsai kereskedelmi iskola történetének egy új fejezete kezdődik. Az iskolában — osztályainak fokozatos fejlesztése után — az első érettségi vizsgálatot 40 évvel ezelőtt, vagyis az 1893/94-i tanévben tartották meg. Ezt megelőzően 1894. április havában az intézet tanulói az önkéntességi jogot is megkapták. 1895. óta felső kereskedelmi iskola a neve. 1894-től 1920-ig háromosztályú volt, azóta négyévfolyamú.

Az intézet szelleme azonban az átszervezés után is a régi maradt, így sikerült jó hírnevét megőriznie. Bún Samu igazgató érdeme ez első-sorban (1891—1916.). A magyar kereskedelmi szakoktatás terén kifejtett nagyértékű munkásságát minden szónál világosabban bizonyítja, hogy a királyi kegy 1908-ban 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából a Ferenc

József rend lovagkeresztjével, 1916-ban pedig, amikor 48 évi működés után nyugalomba vonult, a királyi tanácsosi címmel tüntette ki. Bún Samut az igazgatói székben az intézet régi, érdemes tanára, Villányi Henrik dr. követte (1916—1927.). A viágháborúban és az azt követő nehéz időkben vezeti az intézetet és csak értékes egyéniségének köszönhető, hogy sikerült neki a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola zavartalan működését biztosítani és a benne rejlő értékeket átmenteni. A kereskedelmi szakoktatás terén 39 éven át szerzett érdemeit a legfelsőbb hely is elismerte, amikor 1927-ben nyugalomba vonult. 1927. július 1. óta az igazgatói teendőket e sorok írója látja el.

A háromosztályú iskola alapításától 1906-ig a tanári testület képe állandóan változott. Természetes, hogy ez a körülmény a tanulmányi eredményre kedvezőtlenül hatott. A sűrű tanárváltozásnak két oka volt. A hitközség ugyanis meg nem felelő anyagi erejénél fogva tanárait nem tudta rendszeresen fizetni és az országos nyugdíjintézetnek sem voltak tagjai. E kedvezőtlen állapot 1906-ban a gr. Apponyi-féle rendelettel változott meg, mert ez évtől kezdődően az iskola tanárai fizetésekiegészítő államsegélyt kapnak. A tanárok másik óhaja 1911-ben teljesül, mikor a V. K. M. őket az országos nyugdíjintézetbe felveszi. A tanári testület anyagi ellátása most már minden tekintetben megfelelő lévén, a tanárváltozások is megszűntek.

A hitközségi kereskedelmi iskolában fennállásának 42 éve alatt a következő rendes tanárok működtek: Abádi Jakab (1925)*, Balog Dávid (1902—1927)*, Domány Ármin (1899—1932), Elek Mór (1910—1922), Kárpáti Manó (1892—1899), Markovits Dávid (1900—1910), Marosi Géza (1922)*, Neufeld Simon (1920)*, Somossi Vilmos (1892—1901), Surányi Gyula (1923)*, Szabó Lajos dr. (1922—1923), Vidor Salamon (1891—1897) és Villányi Henrik dr. (1891—1916).

Az említett tanárváltozásoknak és a könyviteli tanszék betöltése körül sokszor felmerülő nehézségeknek tulajdonítható, hogy az intézetben a helyettes és óraadó tanárok száma a szokottnál nagyobb volt. Ily minőségben az idők folyamán a következők működtek: Balla Mózes (1896), Beke Ferenc (1932)*, Bencze László (1922—1923), Farkas József (1920), Gestetner Jenő (1919), Hévizy János (1891), Halász Pál dr. (1920—1923), Hofmann Mór (1891—1892), Jellinek Márk (1914—1918), Kalcso Leó (1894—1898), Karczag Rezső dr. (1924), Kertész József (1914—1918), Kozár Ferenc (1891—1893), Krámer Lajos (1916—1931), László Vilmos (1915—1919), Lázár Artur (1932)*, Mácska Lajos (1891—1892), Müller Vilmos (1899), Neumann Henrik dr. (1928)*, Ney Hugó dr. (1921—1922), Niessner Viktor (1922—1931), Perger József (1898), Poór János (1893—1895), Rácz Lajos (1914—1918), Rosenberg Mór dr. (1893—1931), Schwarz Adolf dr. (1892—1895), Schultz Ernő (1898), Szabó István dr. (1924—1927), Szöllösi Arnold (1901), Telegdi Bernát (1932), Vegele Károly (1924), Vermes Aladár (1927)*, Vörös Cyrill dr. (1897—1898) és Wery Hugó (1917—1918).

Az iskola 42 éves történetét számokban ismertető adatok** magyarázatra nem szorulnak, mert egész világosan mutatják meg az intézet sorsváltozásait. Néhány fontosabb adatra rámutatunk mégis, hogy a számok tükrében is igazoljuk, hogy iskolánk fontos hivatást betöltő, hézagpótló intézmény volt mindenkor és hogy a hitközség ennek ellenére is helyesen járt el, amikor az intézet fenntartásáról lemondott.

Az első állításunkat bizonyítja, hogy iskolánkban fennállásának 4 évtizede alatt 1223 tanuló érettségizett. E szám értékét erősen emeli azonban az a körülmény, hogy a béke éveiben tanulóinknak jelentékeny része

* A csillaggal megjelöltek az intézetnek ma is tanárai.

** Az adatok az ismertetés végén levő táblázatban találhatóak.

az árukereskedelemben és iparban (49%), pénzügyintézeteknél, biztosítókintézeteknél és közlekedési vállalatoknál (26%)* helyezkedett el, ami azt igazolja, hogy a nagykanizsai kereskedelmi iskola hivatásának jól felelt meg, mert kereskedelmi iskola volt a szó igaz értelmében. Az iskola eredményes működését dicséri azonban az is, hogy volt növendékei közül számosan az ország közgazdasági életében fontos helyet foglalnak el, sőt többen vezéri polcra is emelkedtek. Az iskolának nemzeti szempontból is értékes munkáját pedig az a tény mutatja, hogy a háború előtt végzett növendékeinket Horvátországban is szívesen alkalmazták.

Az iskola látogatottságát feltűnítő adatokból kitűnik, hogy az iskola létszáma az utolsó években állandóan csökkent. Kétségtelen, hogy ezt a létszámcsökkenést nemcsak a háborús születéseknek a felső kereskedelmi iskolákban ez időben érezhető hatása idézte elő, hanem az a körülmény is, hogy a gazdasági válság kimélyülése folytán a végzett tanulók elhelyezkedési lehetőségei erősen rosszabbodtak. Különösen nagy volt a csökkenés az utolsó évben, amikor összesen 96 tanuló iratkozott be. Érthető volt tehát a fenntartónak az az aggodalma, hogy ez a folyamat nem áll meg, amely esetben a fenntartással járó nagy anyagi nehézségek válságba sodorják. A hitközségnek ez aggodalom szülte elhatározását, hogy iskoláját átadja, mindenesetre megkönnyítette a tudat, hogy ahhoz felekezeti érdek többé nem fűzi. 1894-ben 90%, 1913-ban 60%, 1933-ban 24% volt az iskola zsidó tanulóinak számaránya. Ez a néhány adat minden kétséget kizáróan igazolja, hogy az iskola felekezeti jellegét elvesztette és fenntartása ma sokkal inkább városi, mint hitközségi feladat.

Bizonyára ennek a felismerésnek és az ebből fakadó közfelfogásnak köszönhető, hogy iskolánknak városi kezelésbe való átvétele minden akadály nélkül megtörtént és áldásos működését most már zavartalanul és abban a szellemben folytathatja, amelyre szép múltja kötelezi.

* A végzett tanulók elhelyezkedésére vonatkozó értékes adatok a közölt statisztikai táblázatból hiányoznak, mert a háború kitörése után ezek gyűjtése lehetetlenné vált. Az említett két adatot a szerző utólagos jóváhagyásának reményében Bún Samu ny. igazgató: „Izr. Höhere Handelsschule“ c. munkájából vettük.

Az iskola tanulóiinak

1891.-től

Év	I.	II.	III.	IV.	Összesen	Beiratkozott tanulók száma					Kimaradt tanulók száma				
						I.	II.	III.	IV.	Összesen	I.	II.	III.	IV.	Összesen
1891— 92	1	—	—	—	1	35	—	—	—	35	1	—	—	—	1
1892— 93	1	1	—	—	2	22	25	—	—	47	—	—	—	—	—
1893— 94	1	1	1	—	3	36	21	24	—	81	5	—	—	—	5
1894— 95	1	1	1	—	3	44	32	21	—	97	—	—	—	—	—
1895— 96	1	1	1	—	3	46	40	28	—	114	2	2	—	—	4
1896— 97	1	1	1	—	3	43	39	39	—	121	2	—	2	—	4
1897— 98	1	1	1	—	3	35	35	36	—	106	1	5	—	—	6
1898— 99	1	1	1	—	3	33	31	33	—	97	—	—	—	—	—
1899—900	1	1	1	—	3	43	39	32	—	114	2	—	—	—	2
1900— 01	1	1	1	—	3	46	35	33	—	114	3	2	1	—	6
1901— 02	1	1	1	—	3	34	38	29	—	101	2	1	—	—	3
1902— 03	1	1	1	—	3	41	31	34	—	106	6	—	—	—	6
1903— 04	1	1	1	—	3	31	44	23	—	98	1	2	2	—	5
1904— 05	1	1	1	—	3	28	26	32	—	86	1	1	1	—	3
1905— 06	1	1	1	—	3	23	27	21	—	71	3	—	—	—	3
1906— 07	1	1	1	—	3	44	19	28	—	91	4	—	—	—	4
1907— 08	1	1	1	—	3	41	39	18	—	98	1	—	—	—	1
1908— 09	1	1	1	—	3	48	35	39	—	122	3	3	—	—	6
1909— 10	1	1	1	—	3	41	39	32	—	112	2	2	1	—	5
1910— 11	1	1	1	—	3	49	36	37	—	122	3	—	—	—	3
1911— 12	1	1	1	—	3	50	50	29	—	129	1	3	—	—	4
1912— 13	1	1	1	—	3	50	44	43	—	137	1	1	1	—	3
1913— 14	1	1	1	—	3	49	42	41	—	132	—	1	1	—	2
1914— 15	1	1	1	—	3	50	45	41	—	136	—	2	2	—	4
1915— 16	1	1	1	—	3	52	42	38	—	132	—	1	1	—	2
1916— 17	1	1	1	—	3	46	41	30	—	117	—	—	—	—	—
1917— 18	1	1	1	—	3	50	42	31	—	123	—	—	2	—	2
1918— 19	1	1	1	—	3	57	52	38	—	147	7	2	1	—	10
1919— 20	1	1	1	1	4	47	47	44	11	149	10	1	3	—	14
1920— 21	1	1	1	1	4	22	27	44	37	130	1	—	1	—	2
1921— 22	1	1	1	1	4	40	22	31	40	133	5	1	—	—	6
1922— 23	1	1	1	1	4	45	36	22	29	132	—	—	—	1	1
1923— 24	1	1	1	1	4	48	38	38	23	147	—	—	—	—	—
1924— 25	1	1	1	1	4	50	47	36	31	164	—	1	2	—	3
1925— 26	1	1	1	1	4	48	42	42	29	161	2	2	2	1	7
1926— 27	1	1	1	1	4	49	42	31	41	163	2	2	2	—	6
1927— 28	1	1	1	1	4	51	42	39	28	160	2	1	1	1	5
1928— 29	1	1	1	1	4	53	43	38	37	171	3	3	—	—	6
1929— 30	1	1	1	1	4	39	43	37	30	149	3	1	1	—	5
1930— 31	1	1	1	1	4	28	33	46	30	137	—	—	—	—	—
1931— 32	1	1	1	1	4	28	32	32	42	134	—	2	1	—	3
1932— 33	1	1	1	1	4	15	26	29	26	96	—	—	1	—	1
						1730	1509	1339	434	5012	79	42	29	3	153

statisztikai adatai

1933.-ig.

Bizonyítványt kapott					A tanulók felekezeti szerint való megoszlása					Az érettségi vizsgálatok eredménye							
I.	II.	III.	IV.	Összesen	R. k.	Ev. ref.	Ág. ev.	Gör. kat.	Gör. kel.	Isr.	Év	jelentkezett	jeleket felelt meg	jó	Megj. elélt	Javított	Bizonyítványt kapott
34	—	—	—	34	1	—	—	—	—	33	—	—	—	—	—	—	—
22	25	—	—	47	—	—	—	—	—	47	—	—	—	—	—	—	—
31	21	24	—	76	—	—	1	—	—	75	1894	24	5	11	3	5	24
44	32	21	—	97	10	—	—	—	—	87	1895	21	6	9	5	1	21
44	38	28	—	110	14	1	—	—	—	95	1896	28	10	12	6	—	28
41	39	37	—	117	15	1	2	—	—	99	1897	38	6	11	11	8	36
34	30	36	—	100	15	1	3	—	—	81	1898	38	5	7	20	5	37
33	31	33	—	97	15	—	2	—	—	80	1899	34	1	9	17	4	31
41	39	32	—	112	24	—	1	1	1	85	1900	36	—	2	18	11	31
43	33	32	—	108	17	1	1	—	—	89	1901	37	2	4	16	15	37
32	37	29	—	98	18	2	1	—	—	77	1902	30	2	5	13	8	28
35	31	34	—	100	23	3	1	—	—	73	1903	34	1	5	15	9	30
30	42	21	—	93	25	—	—	—	—	68	1904	25	—	3	7	9	19
27	25	31	—	83	23	—	—	—	—	60	1905	35	1	4	25	4	34
20	27	21	—	68	15	—	—	—	—	53	1906	21	2	2	13	3	20
40	19	28	—	87	11	—	—	—	—	76	1907	30	1	4	20	5	30
40	39	18	—	97	18	—	—	—	—	79	1908	18	2	3	12	1	18
45	32	39	—	116	30	—	1	2	—	83	1909	39	4	4	26	5	39
39	37	31	—	107	35	1	1	1	—	69	1910	33	1	5	25	2	33
46	36	37	—	119	36	—	1	—	2	80	1911	37	1	8	23	2	34
49	47	29	—	125	41	1	3	1	—	79	1912	30	1	8	18	2	29
49	43	42	—	134	43	2	4	—	1	84	1913	43	6	8	29	—	43
49	41	40	—	130	48	1	2	—	1	78	1914	40	2	5	25	5	37
50	43	39	—	132	44	1	2	—	—	85	1915	41	4	4	30	3	41
52	41	37	—	130	30	1	2	—	—	97	1916	47	2	10	30	5	47
46	41	30	—	117	43	1	1	—	—	72	1917	38	7	11	16	2	36
50	42	29	—	121	35	2	2	—	—	82	1918	28	1	2	21	3	27
50	50	37	—	137	56	4	1	—	—	76	1919	—	—	—	—	—	19
E bizonyítványokat 1920-ban érvénytelenítették																	
37	46	41	11	135	63	1	1	—	—	70	1920	14	—	3	7	—	10
21	27	43	37	128	57	3	—	—	—	68	1921	41	4	6	23	6	39
35	21	31	40	127	60	2	4	—	—	61	1922	42	—	5	34	2	41
45	36	22	28	131	75	1	3	—	—	52	1923	30	—	6	22	2	30
48	38	38	23	147	82	3	3	—	—	59	1924	23	4	5	7	5	21
50	46	34	31	161	83	2	8	—	—	68	1925	33	1	8	18	3	30
46	40	40	28	154	80	5	5	—	—	64	1926	32	2	2	21	7	32
47	40	29	41	157	82	5	8	—	—	62	1927	41	3	11	27	—	41
49	41	38	27	155	87	7	7	—	—	54	1928	28	2	8	13	4	27
50	40	38	37	165	100	6	3	1	—	55	1929	38	1	9	20	3	33
36	42	36	30	144	84	5	3	—	—	52	1930	31	1	6	19	3	29
28	33	46	30	137	85	3	1	—	—	48	1931	22	1	7	8	2	18
28	30	31	42	131	85	3	—	—	—	43	1932	44	1	11	16	6	34
15	26	28	26	95	70	1	1	—	—	23	1933	34	2	5	15	7	29
1651	1467	1310	431	4859	1778	70	79	6	5	2921		1278	95	248	694	167	1223

II.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetsége.

Évek óta követett gyakorlatunk, hogy a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetségének működéséről e helyen számolunk be. Tesszük ezt elsősorban azért, mert véleményünk szerint a diákszövetségek a legszorosabb kapcsolatban állanak azzal az iskolával, amelynek kebelében alakultak és oly intézményeknek tekinthetők, amelyek az iskolai körök érdeklődésére is méltán számíthatnak. Ez eljárásunkat azonban az a törekvésünk is indokolja, hogy az értesítőinkben megjelenő ismertetésekkel az iskola jelenlegi növendékeinek a szövetségi eszme iránt való érdeklődését felkeltsük és ébren tartjuk, hogy ily módon is tudatosá váljék bennük a gondolat, hogy a szép és nemes célokat szolgáló szövetségünkben kell tömörülnie mindenkinek, aki a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végezte.

Aki a diákszövetségeknek az életét figyelemmel kíséri az megállapíthatja, hogy a működésükhöz fűzött remények nem váltak valóra. Természetes következménye ez az általános visszaesésnek, amely a nyomasztó gazdasági viszonyok hatása alatt a közélet minden terén, de főképen azoknak az egyesületeknek az életében tapasztalható, amelyek nemesebb célokat szolgálnak bár, de kézzelfogható eredményeket az említett okból elérni nem tudnak. Ily körülmények között őszinte örömmel tölt el bennünket a tudat, hogy szövetségünk, főképen pedig annak budapesti csoportja kulturális téren az elmúlt esztendőben is igen szép sikerrel dolgozott. Hála és köszönet ezért a csoport lelkes vezetőségének. Kizáróan az ő fáradságot nem ismerő, az ügy szeretetétől áthatott munkájának köszönhető, hogy a budapesti csoport a legkedvezőtlenebb viszonyokkal is dacolva nemcsak fennáll, hanem elismerésre méltó működést is fejt ki. A helyi viszonyokhoz mért szerényebb keretekben az elmúlt évben a nagykanizsai csoport is tanujelét adta élniakarásának. Magától értetődő, hogy e rendezések az együttérzés és összetartozandóság ápolására és a baráti kapcsolatok kimélyítésére nagyon alkalmasak voltak, tehát a szövetségi gondolat céljainak sok tekintetben megfelelték.

Tudjuk azonban, hogy e szerény eredmények nem mindenkit elégitenek ki. Sőt jól ismerjük a közönyösöknek, a gáncsoskodóknak az ellenvetéseit is. Hiszen szövetségünknek más, a mai viszonyok között sokkal fontosabb feladatai vannak. Mi történt az arra rászoruló támogatásával, betölti-e a szövetség legnagyobb jelentőségű hivatását állásközvetítő szerepét stb.? Őszintén bevalljuk, hogy e kérdésekre kielégítő választ még ma sem adhatunk. Szociális jellegű tevékenységünk ugyanis még mindig a legszerényebb keretek között mozog, mert minden erre irányuló törekvésünk ellenére sem sikerült anyagi erőforrásainkat gyarapítani. Szövetségünk

szempontjából azonban mindenesetre vigasztaló körülmény az, hogy nem tagjaink áldozatkészségének a hiányára, hanem csak az évek óta tartó gazdasági válságra vezethető vissza, hogy az említett célunkat elérni még nem tudtuk.

A legfontosabb feladatunk betöltése körül, az állásközvetítés terén sajnos még kisebb az eredmény. Ha ennek az okát kutatjuk, úgy ezt nemcsak a gazdasági élet minden ágában már évekkal azelőtt bekövetkezett és sajnos még mindig tartó leépítéseknek tulajdoníthatjuk, hanem annak az eléggé el nem ítéhető körülménynek is, hogy a közgazdasági életben előkelő helyet betöltő volt tanítványaink, vagyis azok, akik e tekintetben talán még ma is tehetnének valamit, egyesületünk életében csak annyiban vesznek részt, hogy tagsági díjaikat megfizetik és távolmaradásukat kimentő leveleiket esetleg megíratják. Reméljük azonban, hogy a szövetségünkben folyó céltudatos munka hatása alatt a viszonyok változásával mégis sikerül majd ez urak közömbös magatartását legalább azzal megváltoztatni, hogy néhány volt növendékünket álláshoz juttatnak majd.

A szövetségünk jövőjébe vetett hitünket azonban a jelen sivársága sem ingatja meg. Nem pedig azért, mert erősen bízunk a jobb és szebb magyar jövőben, annak az időnek az eljövételében, amikor szövetségünk feladatának minden tekintetben megfelelni és különösen a ma állásnélkül levő fiatalabb tagjainak igen nagy szolgálatokat tehet majd. Megerősíti e hitünket az a tapasztalatunk, hogy az illetékes tényezők a gazdasági viszonyok enyhülését állapítják már meg és ennek folyományaképpen a lelkeket uraló sötétenlátás helyét a jóleső bizalom váltja fel. Legfontosabb teendőnk ezért ma főképpen az, hogy a szövetségünkben rejlő nagy erkölcsi értékeket a remélhetőleg most már nemsokára elkövetkező jobb időkre átmentsük. E törekvésünk azonban eredményes csak úgy lehet, ha tagjainkat is az erre irányuló őszinte akarás és ez elgondolás keresztülviteléhez szükséges áldozatkészség hatja át.

Kedvező jelenség e szempontból, amit az 1934. május 20-án megtartott V. rendes közgyűlésünkön tapasztaltunk. Az elmúlt évi működésünkről szóló jelentésünk tehát nem volna teljes, ha erről legalább röviden nem emlékeznénk meg. A reánk nézve mindig ünnepet jelentő közgyűlésen tagjaink nagy számban jelentek meg, de közgyűlésünket a hétköznapok szürkeségéből kiemelte az a körülmény is, hogy a 10, 20 és 25 éves találkozókra egybegyűltek is a szövetség keretében áldoztak a múlt emlékeinek. Az ünnepély fényét csak emelte, hogy a közgyűlésen Krátky István dr. polgármester úr, a nagykanizsai izr. hitközség elnöksége és budapesti csoportunk elnöke és főtitkára is megjelent.

A Himnusz eléneklése után Miklós Gyula bankigazgató, társelnök üdvözlö a megjelent vendégeket és a szövetség tagjait és a közgyűlést megnyitja. Majd Balog Dávid, ügyvezető elnök a hála szavaival köszönti az intézet volt fenntartóját, a nagykanizsai izr. hitközséget, az iskola új fenntartójának, Nagykanizsa megyei városnak vezetőségét és az iskola fejlesztése körül érdemeket szerzett Bún Samu és Villányi Henrik dr. nyug. igazgatókat. Szeretettel üdvözlö továbbá budapesti csoportunk elnökét, Elek Béla cégvezetőt és az iskolaévek soha el nem muló emlékeinek a hatása alatt az intézet ódon falai közé néhány órára visszatért „vén diákokat“, a 10, 20 és 25 éves találkozóra egybegyűltek épen úgy, mint azokat, akiket a szövetségi eszme hozott e napra a körünkbe. Azután a szövetségünk életében fontos szerepet játszó, e beszámoló bevezető részében is érintett kérdésekkel foglalkozik.

Villányi Henrik dr., ny. felső kereskedelmi iskolai igazgató elsősorban a szövetség régebbi tagjait üdvözlö, akikhez a visszaemlékezés és barátság

kötélékei fűzik. Megérti a fiatalok törekvéseit is, akik a boldogulás útját nem elszigetelten, egyénenként akarják járni, hanem testületekbe tömörülnek és mint testületi egység óhajtják megvalósítani igényeiket. A boldogulás útjai sokfélék, de ha igaz, hogy minden út Rómába vezet, akkor ezeknek egyikét kell választani. „Roma locuta est“ Róma már beszélt.

Krausz Jenő cukorgyári cégvezető, a 25 évvel ezelőtt végzetek nevében meghatóan ecseteli évfolyamának az iskola, annak fenntartói és tanárai iránt való szeretetét és ragaszkodását. Rámutat a kitünő szellemre, amely az iskolában mindig uralkodott és amely a tanulók valláserkölcsei és hazafias nevelésében nyilatkozott meg. Meggyőződése szerint a helyes nevelési elveknek köszönhetik elsősorban, hogy lelki egyensúlyukat az utolsó 2 évtized zivatarai sem ingathatták meg. Gondolatokban gazdag, nagyhatású beszéde végén kegyelettel adózik elhunyt osztálytársai és az intézet hősei emlékének és megkoszorúzza a dicső tetteiket hirdető emléktáblákat.

Láng Lajos MÁV intézőt hasonló érzelmek töltik el, amikor, mint az 1914-ben érettségizettek képviselője beszél és köszönti az iskolát, amelynek falai között életüknek a leggondtalanabb és talán ezért is a legszebb éveit töltötték el. Hálásan emlékszik meg ő is volt igazgatójukról és tanáraikról, akik odaadó és lelkes munkájukkal lehetővé tették, hogy az élet küzdelmeiben helyüket megállják. Szomorúan gondol vissza a harc mezején megdicsőült 11 osztálytársára és elsősorban irántuk való szeretetüket és kegyeletüket fejezze ki a koszorú, amelyet évfolyama megbízásából elhelyez.

Garzó Pál, takarékpénztári tisztviselő, a 10 éves találkozóra egybegyültek nevében hajtja meg a hála és köszönet zászlaját szeretett igazgatójuk és volt tanáraik előtt. Bár az életben való boldoguláshoz fűzött reményeik a mostoha viszonyok következtében nem is valósultak meg teljesen, a helyre, ahol ifjúkori álmaikat szőtték, mégis szeretettel gondolnak mindig vissza. Majd az intézetnek hősi halált halt növendékei felé fordul az ő tekintete is és elhelyezi az 1924-ben érettségizetteknek a kegyelet és hála virágaiból font koszorúját.

Steiner István IV. évf. tanuló osztálytársai érzelmeit is tolmácsolja, amikor „Isten hozzád“-ot mond az iskola csendes, vihar- és zátonymentes vizeinek, amelyeken hajójuk biztosan haladt a kitűzött cél felé, mert erős és gyakorlott kezek tartották a kormányt. Érzi, hogy boldogulásuknak ma sok akadálya van, de azért reméli, hogy az iskola céltudatos nevelő munkájának az eredményeképpen és az itt szerzett ismeretek alapján mégis sikerül majd elhelyezkedniök. Az évfolyam háláját fejezi ki ezért az iskola tanárainak. Majd bejelenti a szövetségbe való belépésüket.

Boda Károly, kereskedő, főtitkár a megszokott formáktól eltérő, hangulatos és értékes jelentése megállapítja, hogy minden egyesület annyit ér, mint amennyit programjából megvalósítani tud. Előretolt őrsünknek, budapesti csoportunknak az érdeme elsősorban, hogy szövetségünk alapszabályszerű célkitűzéseinek jelentékeny részét az elmúlt évben is megvalósította, Rámutat a csoport által minden hónap első szombatján rendezett szórakoztató összejövetelekre és ismeretterjesztő előadásokra. Kiemeli az áprilisi havi összejövetelet, amelyen diszes műsor keretében Nagykanizsa közszeregetben álló polgármesterét, Krátky István dr.-t ünnepelték 20 éves közszolgálati jubileuma alkalmából. Érdemeit Róna Gyula, főtitkár méltatta, biztosítva őt az idegenbe szakadt kereskedelmisták szeretetteljes ragaszkodásáról. Az ünnepi esték sorába tartozott a november havi összejövetelet is, amelyen a budapesti csoport Barbarits Lajost, a Zalai Közlöny kiváló szerkesztőjét üdvözölhette az előadói asztalnál. A jeles újságíró és költő nagy irodalmi értéket képviselő előadását lelkes hallgatósága szünni nem akaró hálás tapssal köszönte meg. Megemlékszik továbbá szövetségünknek

1934. január 27-én Nagykanizsán megtartott estélyéről, amelyen nemcsak tagjaink jelentek meg igen nagy számban, hanem Krátky István dr. polgármesterrel az élen a város társadalmának a szövetségünkkel rokonszenvező más rétegei is.

A főtitkári jelentés szerint nem hanyagoltuk el azonban egyéb feladatainkat sem. Így az arra rászoruló tagjainkat anyagilag is támogattuk. Természetes, hogy e tevékenységünket szerény anyagi helyzetünk erősen korlátozta. Mégis megtettünk mindent, hogy kötelességünknek a lehetőség határain belül e téren is megfelelhessünk. Bizonyítja ezt az, hogy az a jelentékeny összeg is, amelyet Nagykanizsa az év folyamán a budapesti csoportnak küldött, elsősorban erre a célra szolgált. Minden lehetőt elkövettünk abban az irányban is, mondja továbbá a jelentés, hogy az állás-közvetítés terén némi eredményt érjünk el. Budapesti csoportunk állandóan kutatja a munkaalkalmakat és keresi az elhelyezkedési lehetőségeket tagjai részére, de nem hanyagolja el e feladatát Nagykanizsa sem. Sikerül is néha-néha egy-egy állástalan tagunkat elhelyezni vagy legalább ideiglenes keresethez juttatni. Jól tudjuk azonban, hogy ez még nem jelenti ennek az égető kérdésnek a megoldását, mert ezt csak a gazdasági viszonyok jobbrafordulása hozhatja meg. Végül még megemlíti, hogy szövetségünk ez évben is segélyezett felső ker. iskolai tanulókat és így alapszabályszerű kötelességének e tekintetben is megfelelt.

A jelentés elhangzása után Róna Gyula, budapesti főtitkár örömmel állapítja meg, hogy az iskola volt növendékeit egy elszakíthatatlan kötelék kapcsolja össze. Ezért a legszebb ünnep reá nézve az a nap, amikor szövetségünk közgyűlésén megelelenik és a budapesti csoport meleg üdvözlétének tolmácsolása mellett, annak elmúlt évi működéséről is beszámol. Bejelenti, hogy a budapesti csoport tetterejéből az elmúlt év folyamán sem vesztett, ami a nagykanizsai csoport támogatásának köszönhető. A titkári jelentés kiegészítéseképpen megemlíti, hogy a Krátky István dr. tiszteletére rendezett ünnepi estén nemcsak a kanizsai kereskedelmisták, hanem a Budapesten élő kanizsaiak legnagyobb része is jelen volt, hogy méltó keretet adjanak az ünneplésnek és megjelenésükkel fejezhessék ki a tiszteletet, szeretetet és ragaszkodást, amellyel városunk polgármestere iránt viseltetnek. Majd csoportjának az üdvözlétét és köszönetét adja át Barbarits Lajos szerkesztőnek azért a megértő szeretetért amellyel a szövetségünk ügyeit mindenkor felkarolja és hogy azt Budapesten tartott nagyértékű előadásával is támogatta.

Biró Ernő, takarékpénztári cégvezető, pénztáros a szövetség vagyoni állapotáról számol be. Mindenre kiterjedő jelentése szerint egyesületünknek a vagyona 1380.26 pengő. A pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentését a közgyűlés tudomásul veszi és a pénztárosnak, valamint a számvizsgáló bizottság tagjainak a kért felmentést megadja.

Az elnöki széket ezután Elek Béla, budapesti társelnök foglalja el és bejelenti, hogy az elmúlt év folyamán egy választmányi tagsági hely üresedett meg. Ajánlatára a közgyűlés e helyre Ritter Ferencet választja meg, a számvizsgáló bizottság tagjaiul pedig Brandl Józsefet, Grünfeld Lászlót és Kasztl Árpádot.

A választások elintézése után Krátky István dr. polgármester kér szót. Kijelenti, hogy nem azzal a szándékkal jött ma ide, hogy beszéljen. Csak azért jelent meg, mert úgy érzi, hogy egy oly egyesület közgyűlésén, amely városi szempontból is értékes tevékenységet fejt ki, részt kell vennie. Felszólalásra készíti azonban az a szeretet és ragaszkodás, amely az elhangzott szép beszédekben nemcsak az iskola, hanem Nagykanizsa városa iránt is oly meghatóan megnyilatkozott. Amit a mai közgyűlésen hallott és tapasztalt, csak megerősíti e helyen már kifejezett ama véleményében, hogy az isko-

lának városi kezelésbe való átvételével az intézet csak gazdát cserélt, mert arra, hogy a szelleme is megváltozzék, szükség nincs. Kéri az iskola öreg diákjait, hogy szeressék a várost továbbra is, legyenek büszkék kanizsai származásukra, hirdessék ezt mindenütt, hogy köztudattá váljék az az érték, amelyet e határszéli város képvisel.

A polgármester úr élénk visszhangra talált, elismerő szavait Elek Béla elnök köszöni meg. Azt hiszi, hogy szövetségünk minden tagját Nagykanizsához erős érzelmi szálak fűzik és azért meg van arról győződve, hogy valamennyien a város igaz barátai és jó hírének lelkes terjesztői voltak már a múltban és lesznek a jövőben is. Az elnök zárószavai és a Szózat lelkesítő hangjai fejezték be szövetségünk életerejét bizonyító V. rendes közgyűlésünket.

Az este 8 óraker meg tartott társasvacsora is a szövetségi eszméknek az erősítésére szolgált. A délután folyamán megnyilvánult baráti együttérzés a fehér asztalnál csak fokozódott. Az est hangulatát a megjelent hölgyek élénkítették. Balog Dávid, Barbarits Lajos, Biró Ernő, Garzó Pál, Jellinek Miklós, Róna Gyula és Strasszer József felköszöntői is hozzájárultak ahhoz, hogy a szövetségi gondolat, a közös célokért való akarás és áldozatkészség erősödjék.

Az ünnep véget ért, a létért való küzdelem gondjai váltják azt fel. Mégis reméljük, hogy tagjainknak a mai napon megnyilatkozott lelkesedését a hétköznapi terhei sem csökkentik majd és szövetségünk nemes hivatásának továbbra is megfelelhet.

III.

Igazgatói jelentés az 1933/34-i iskolai évről.

Az iskolai év megnyitása. A lefolyt iskolai év a tanári testület alakuló értekezletével 1933. szeptember 11-én kezdődött. A javító vizsgálatokat szeptember 12-én tartottuk meg. Javító vizsgálatra jelentkezett 11 tanuló, nem felelt meg, tehát osztályismétlésre utasítottunk 1 tanulót. A június 26. és 27-én megkezdett beírásokat szeptember 13. és 14-én folytattuk. Az I. évfolyamba 41, a II. évfolyamba 14, a III. évfolyamba 25, a IV. évfolyamba 26, összesen 106 tanuló iratkozott be. A beírt tanulók száma tizzel több volt, mint a múlt iskolai évben. Az I. évfolyamba a szabályos létszámon felül beírt 1 tanuló felvételét a kir. Főigazgatóság engedélyezte.

A beírt tanulók közül évközben kimaradt az I. évfolyamból 2, a II. évfolyamból 1, a III. évfolyamból 1, összesen 4 tanuló és így a létszám az év végén 102 tanuló volt.

Az iskolai évet szeptember 15-én ünnepélyesen nyitottuk meg. A megnyitást osztályrendezés és az órarend kihirdetése követte. A rendes tanítást szeptember 16-án kezdtük meg és a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak az 1933/34. tanév befejezése tárgyában kiadott 30.660/1934. számú rendelete értelmében 1934. június 20-án fejeztük be.

Tanári testület. A tanári karban a f. tanévben változás történt. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr elrendelte ugyanis, hogy az iskolánál rendszeresített magyar-német szakos tanári állásra csak oly okl. középiskolai tanár alkalmazható, aki a német kereskedelmi levelezésből is képesítve van.

E rendelkezés folytán megvált iskolánktól Telegdi Bernát okl. középiskolai tanár, aki óraadói minőségben intézetünkben 1 évig tanított. Telegdi Bernát a rövid ideig tartó működése alatt is beigazolta, hogy nemcsak nagy általános műveltséggel rendelkező, szaktárgyait és növendékeit szerető tanár, hanem kedves és előzékeny kartárs is, az iskola kötelékéből való kiválását ezért sajnáljuk.

Az említett módon megüresedett tanszékre az iskolát fenntartó város felügyelő-bizottsága 1933. augusztus 25-én helyettes tanári minőségben a német kereskedelmi levelezésből is képesített, magyar-német szakos okl. középiskolai tanárt, Borsa Bélát választotta meg. Benne iskolánk hivatását szerető, ügybuzgó és kötelességét lelkiismeretesen teljesítő tanárt kapott.

Tanulmányi ügyek és iskolai fegyelem. Rendtartásunk intézkedésének megfelelően a f. iskolai évben 1 alakuló-, 2 módszeres-, 2 ellenőrző-, 4 osztályozó és 1 záró értekezletet tartottunk. Ezeket nemcsak a tanulók szorgalmának és előmenetelének, az iskolában és az iskolán kívül való magaviseletüknek az ellenőrzésével, hanem módszertani és nevelési kérdésekkel is foglalkoztunk. A tanulók munkájának a lehetőség határain belül való megkönnyítését és a tanulmányi eredmény fokozását célzó kölcsönös látogatásainkon szerzett tapasztalatainkat és az iskolai fegyelem megszilárdítására irányuló intézkedéseket is itt beszéltük meg. 1 rendkívüli értekezletet is tartottunk a f. iskolai évben, amelyen a felső ker. iskolai tanulók V. tanulmányi versenyére kiküldendő tanulókat jelöltük ki.

A tanulmányi eredményben, amelynek részletes statisztikáját más helyen közöljük, egy kis javulás állapítható meg. Ez elsősorban annak a kedvező körülménynek tulajdonítható, hogy az I. évfolyam tanuló-anyaga a szokottnál valamivel jobb volt. Gyenge előképzettségű, a boldoguláshoz feltétlenül szükséges alapismeretekkel sem rendelkező tanuló ugyan ez évfolyamban is volt még elég, de ezek szorgalommal igyekeztek előképzettségük hiányait pótolni és a felső kereskedelmi iskolák magas célkitűzése folytán eléjük tornyosuló akadályokat leküzdeni. Az általános tanulmányi eredményre jótékonyan hatott továbbá, hogy az elmúlt iskolai évben a magasabb évfolyamoknak, de különösen a II. osztálynak a létszáma igen kicsi volt. Magától értetődő, hogy ez a körülmény a tanulókkal való behatódó foglalkozást tette lehetővé és e pedagógiai szempontból feltétlenül kedvező jelenségnek is a következménye a bukásoknak a kisebb száma. Megkönnyítette tanulóink munkáját az iskolának városi kezelésbe való átvétele is, mert ennek folytán a délutáni tanítás megszűnt és így feladataik elvégzésére több idejük volt.

A bukások kisebb számában jelentkező jobb eredmény ellenére is meg kell azonban állapítanunk, hogy a mélyebb kötelességérzet tanulóink legnagyobb részénél még mindig hiányzik. Hiába ragadtunk meg az elmúlt iskolai évben is minden alkalmat, hogy ezt az életben való boldogulást is megkönnyítő, nagyjelentőségű tulajdonságot tanítványainkból kitermeljük, minden szépítgetés nélkül be kell vallanunk, hogy ez a törekvésünk kevésbé sikerült. Ezért ritka a jeles, kevés a jó és nagyon sok az elégséges rendű tanulóink. Nem vigasztal meg bennünket e tekintetben az a tudat sem, hogy ez ma nem helyi, hanem országos jelenség. Ha ennek az okát keressük, ezt nemcsak a mai fiatalságnak könnyen való boldogulni akarásában, a rossz gazdasági viszonyoknak a tanulást bizonyos mértékben megnehezítő hatásában, a sportnak tanulmányi szempontból ugyancsak nem kedvező túlhajtásában, hanem abban is találjuk, hogy a szülői ház az iskolát e fontos munkájában nem támogatja eléggé. A szülői értekezleteinken már évek óta rámutatunk erre a körülményre, az ellenőrzés feladataira és módjaira

és annak káros következményeire, ha a szülő gyermeke hibáit és mulasztásait elhanyagolja, sőt palástolja; tanításaink és felvilágosításaink eredménye azonban még mindig nem kielégítő.

A rendkívüli tárgyak közül ebben az évben német társalgási gyakorlatokat tanítottunk. E tárgy tanításával a német nyelvi eredményt akartuk fokozni és ily módon legalább megközelíteni a gazdasági köröknek azt a jogos óhaját, hogy a kereskedelmi iskolákból kikerülő tanulók e nyelvben való tudása nagyobb legyen. Igaz ugyan, hogy tanulóink nagyon hiányos előképzettsége miatt e célkitűzésünket nehezen tudtuk megvalósítani. Ennek ellenére a társalgási gyakorlatoknak jótékony hatása az iskola általános német nyelvi eredményében minden kétséget kizáróan megállapítható. Ezért sajnáljuk, hogy a mostoha viszonyok folytán a f. iskolai évben e gyakorlatokra az I. évfolyamból 15, a II. évfolyamból 4, a III. évfolyamból 8 és a IV. évfolyamból 5, vagyis összesen csak 32 tanuló jelentkezett, akiket 2 csoportban (I. és II., III. és IV.) tanítottunk.

A tanulmányi ügyekről szóló jelentésünk befejezéseken említjük meg, hogy az Országos Kereskedelmi és Iparos Szövetség felső ker. iskolai tanulók részére 1933. október 10 és 11-én rendezett tanulmányi versenyén két, az 1932/33. iskolai évben érettségizett tanulónk vett részt. Annak ellenére, hogy versenyző növendékeink ez alkalommal díjat nem nyertek, csak helyeseltük, hogy az OKISZ e versenyeket rendszeresítette. Kétségtelen ugyanis, hogy a versenyek és a nyerteseknek beigért jó állások tanulóinkat nagyobb erő kifejtésre sarkalják, aminek végeredményben az iskola látja hasznát. Véleményünk szerint azonban jobb volna e versenyeket az iskolai év végén megtartani, mert az iskolából már kikerült növendékeknél gyakran oly gátló körülmények fordulhatnak elő, amelyek a versenyeken való részvételüket nagyon megnehezítik, sőt esetleg lehetlenné teszik.

A nevelés a tanári munkának a tanításnál is lényegesebb része. E régóta hirdetett meggyőződésünket az a szellem, amely az új középiskolai törvényen átvonul, a legteljesebb mértékben igazolja. Csak céltudatos neveléssel válthatók ki ugyanis a tanulókból azok a lelki értékek, amelyek nélkül megfelelő tanulmányi eredmény sem képzelhető el. Az életben való boldogulás szempontjából azonban még fontosabb, hogy az iskolából kikerülő növendékeink kifogástalan magatartású, rendszerető, kötelességüket lelkiismeretesen teljesítő, önfegyelmzett és lemondani tudó fiatal emberek legyenek.

Ezt a célt szolgálja az iskolai rend és fegyelem. Főtörekvésünk tehát a f. iskolai évben is ennek a megszilárdítása volt. A kedvezőtlen külső körülmények fegyelemlazító hatása ellenére is örvendetes a haladás, amelyről e tekintetben beszámolhatunk, mert tanulóink magatartása az iskolában és az iskolán kívül is általában megfelelő volt. Súlyosabb elbírálás alá eső fegyelmi vétség csak egy fordult elő, szigorúbb büntetést is csak néhány esetben alkalmaztunk, sőt a kisebb fegyelmi vétségek száma is erősen csökkent. Az iskolai fegyelemnek bizonyítéka az is, hogy az évfolyamfőnökök a tanulókat lakásaikon az esti órákban történő látogatásaik alkalmával majdnem mindig otthon találták. Az iskolai rendre jellemző tünet továbbá, hogy tanulóink az előadásokat pontosan látogatták és iskolakerülésre valló mulasztás kevés volt.

Az e téren elért eredményt azonban még fokozni akarjuk éz ezzel azt a még mindig létező, helytelen állapotot megszüntetni, hogy a tanulóifjúság csak az e téren megnyilatkozó koraérettsége folytán, a mai gazdasági viszonyok között nehezen kielégíthető igényeket támasszon és az iskolából

e veszélyes tulajdonságokkal terheltén kerüljön ki. Jól tudjuk azonban, hogy ezt az ideális célt a szülők őszinte segítsége nélkül el nem érhetjük. Szívleljék meg tehát a tanácsainkat és támogassanak bennünket. Sőt nagyon helyes volna, ha az iskola nevelési irányelveihez még akkor is alkalmazkodnának, amikor gyermekeik az iskolából már kikerültek, mert ily módon sok keserves csalódástól mentesülhetnek.

Egészségi állapot. Az iskola tanulóinak az egészségi állapota az iskolaév folyamán jó volt. A téli hónapokban ugyan az ilyenkor sűrűbben előforduló meghűlések miatt a mulasztások a rendesnél valamivel nagyobbak voltak, de a tanítás azért nem szünetelt.

Hasonló okból néhány rövidebb ideig tartó mulasztás a tanári karban is előfordult, de ezek a megbetegedések a tanítást nem zavarták, mert a hiányzó tanárok helyettesítéséről könnyen gondoskodtunk. Néhány hétig tartó betegség miatt a f. iskolai év elején csak Sarányi Gyula tanár mulasztott, aki azonban a mulasztottakat felgyógyulása után pótolta.

Az iskola egészségügyi viszonyait Neumann Henrik dr., az iskola egészségtan tanára állandóan ellenőrizte és az arra rászoruló tanulókat ingyen gyógykezelte. Szemvizsgálatot Goda Lipót dr., városi tisztii főorvos kétszer tartott.

Valláserkölcsi- és hazafias nevelés, iskolai ünnepélyek. Régi és megdönthetetlen igazság az, hogy az ifjúság erkölcsi nevelésének legfontosabb alappillére a vallásos szellem és érzés. Ez érzésnek a tanulóiban való megerősítését azonban szükségesnek tartjuk azért is, mert őszintén valljuk, hogy csak a vallásos hit adhatja meg a mai fiatalságnak a lelki erőt ahhoz, hogy erkölcsi egyensúlyát az élet nagy megpróbáltatásai közepette se veszítse el. A vallásos szellem ápolására tehát az elmúlt évben is nagy gondot fordítottunk és éber figyelemmel vigyáztunk arra, hogy tanulóink vallási kötelezettségeiket pontosan teljesítsék. Tanáraik és hitoktatóik vezetésével rendszeresen résztvettek felekezeteik intenzívületein, vallási gyakorlatain és egyházi ünnepélyein. A középiskolák zsidó vallású tanulói által rendezett Chanukka-ünnepélyen intézetünk növendékei közül Steiner István IV. és Gut István III. évf. tanulók szerepeltek.

A hazaszeretet és a nemzeti érzés ápolására, a nemzet nagyjai iránt való tisztelet fokozására is minden alkalmat felhasználtunk. Állandóan rámutattunk szeretett hazánknak mai szomorú állapotára és az ifjúságnak ezzel kapcsolatos kötelezéseire. Iskolai ünnepélyeinket is ez a szellem és az a törekvés hatotta át, hogy növendékeinkben a nemzeti hagyományainkhoz való ragaszkodás és az áldozatos hazaszeretet érzése erősödjék. Az iskolai rendezéseket azonban felhasználtuk arra is, hogy azokra a hazafias kötelezésekre rámutassunk, amelyeket a mai válságos gazdasági helyzet ifjúságunkra ró.

Szeptember 15-én, a tanév megnyitásakor Surányi Gyula tanár a nemzeti zászló jelentőségét méltatta és az ifjúságot a nemzeti vágyainkat is kifejező jelkép tiszteletére buzdította.

Október 6-án az aradi vértanúk emlékének áldoztunk. Az ünnepély műsora a következő volt:

1. Himnusz. Énekelte az ifjúsági énekkar.
2. Ábrányi: Tizenhárom. Szavalta Klein Endre II. évf. tanuló.
3. Ünnepi beszéd: Elmondta Csiszár László IV. évf. tanuló.
4. Gyulai: Pókainé. Szavalta Kovács Rezső IV. évf. tanuló.
5. Radványi Kálmán: Magyar fiúk dala. Szavalta id. Balogh János III. évf. tanuló.
6. Szózat. Énekelte az ifjúsági énekkar.

Október 21-én Borsa Béla tanár a magyar- és történelem órákat használta fel arra, hogy minden évfolyamban a finn-ugor összetartásról rövid előadást tartson.

Október 28-án Beke Ferenc tanár a takarékoság magán- és nemzetgazdasági jelentőségét ismertette és a tanulókat ez erény gyakorlására hívta fel. November 17. és 18-án Beke Ferenc tanár minden évfolyamban a nemzeti munkahét jelentőségét méltatta és ennek iskolai vonatkozásait ismertette.

A december 3-át követő napokon Marosi Géza tanár az egyes évfolyamokban a magyar rádió hétről emlékezett meg és a rádió oktató és kulturális jelentőségét magyarázta meg növendékeinek.

December 11-én Surányi Gyula tanár minden évfolyamban egy-egy órát a limanovai hősök emlékének szentelt, az ifjúságot a hősök iránt való tiszteletre buzdítva.

Iskolai ünnepélyeink sorában ez évben is az első helyet foglalta el a szabadságünnepeink, amelyet március 15-én a Nagykanizsai Kaszinó dísztermében a következő műsorral rendeztünk:

1. Schumann: Élj őseink hazája! Énekelte az ifjúsági énekkar.
2. Megnyitó beszéd. Elmondta Steiner István IV. évf. tanuló.
3. Petőfi Sándor: A rab. Szavalta Fischer Tibor III. évf. tanuló.
4. Nemzeti dal. Énekelte az ifjúsági énekkar.
5. Ünnepi beszéd. Elmondta Borsa Béla tanár.
6. Térei Sándor: Új talpra magyar. Szavalta Kovács Rezső IV. évf. tanuló.
7. Gyóni-Árokháty: Álom a sátorban, melodráma. Szavalta id. Balogh János III. évf. tanuló, zongorán kísérte Pintér Ibolya.
8. Szózat. Énekelte az ifjúsági énekkar.

Az ünnepélyen városunk közönsége is oly szép számban jelent meg, hogy a terem egészen megtelt. Az ünnepély nemcsak a tanulóifjúság, hanem a megjelent vendégek hazafias érzésének az emelésére is nagyon alkalmas volt.

Április 4. és 5-én Surányi Gyula tanár minden évfolyamban Kórosi Csoma Sándor születésének 150. évfordulójáról, életéről és nemzetközi viszonylatban is jelentőségteljes munkálkodásának eredményeiről emlékezett meg.

A világháborúban elesett hősök emlékének megünnepléséről szóló miniszteri rendeletnek olyképen tettünk eleget, hogy május 3-án a róm. kat. temetőben nyugvó hősök sírjánál emlékünnepelet rendeztünk. Az intézeti énekkar énekszámái és id. Balogh János és Gut István III. évf. tanulók szavalatai mellett az ünnepély kiemelkedő pontja Gazdag Ferenc, püspöki tanácsos, róm. kat. hitoktató következő emlékbeszéde volt:

Kedves Magyar Ifjak!

A hála szent és magasztos érzelme hozott ma ide bennünket a holtak országába, a hősök temetőjébe, hogy megemlékezzünk azokról, akik ifjúságukat, egészségüket, életüket és vérüket helyezték a haza szent oltárára, akik a harci riadóra elhagyva békés családi otthonukat, atyjukat, anyjukat, hitvesüket, menyasszonyukat, testvéreiket, avagy gyermekeiket, elmentek a harcba ... s dalolva mentek csatáról csatára, — hogy életükkel és vérükkel váltsák meg az itthonmaradottak életét, hogy az ő pusztulásuk legyen a mi életünk és gyarapodásunk.

Fájdalom nem így történt!

A bánat könnyei csillognak szemeinkben, mert sajnálunk benneteket leterített oroszlánok, magyar vitézek. Nem az elmulástok fáj, hisz hősiezen

haltatok meg; csak az fáj, hogy hiába estetek el, csak az fáj, hogy hiába ontottátok piros véreteket. Nem váltott az meg bennünket, nem gyarapodtunk... megfogytunk és szétdaraboltattunk. Szegény, koldus-tarisznyás magyarokká lettünk, hazátlanná sok sok testvérünk, darabokban az országunk, nincstelenné, munkanélküliekké váltunk.

A megpróbáltatás nagy kalapácsa alatt vagyunk immár két évtizede. Kétkedések gyötrik lelkünket, hogy mikor lesz vége Golgota-járásunknak, lesz-e feltámadás, lesz-e még magyar kikelet? Körülöttünk kibontakozott a tavasz, felébredt az alvó természet, az élet ingere nyújtózkodik minden levélen, a felszabadult erők kiáradtak rétre, erdőre, mezőre; általuk fakadt ibolya, gólyahír, gyöngyvirág, tulipán, árvácska, rezeda s virágfátyol omlik minden cserjére, bokorra, fára. Mikor lesz magyar tavasz?! A szétdaraboltság kínos telét unjuk már! Minden hazafias szavalatunk, szónoklatunk erőtlen madárcsipogás, mert mástól várjuk, hogy meghozza számunkra a kikeletet, a magyar feltámadást. A jövőnket magunkban kell hordoznunk, megújulásunk minden feltételét magunkból kell kitermelnünk, mert az ellenségünk több, mint a jóbarátunk s a jóbarát is azért közeledik, hogy hasznunkat lássa.

Paul Keller egy bájos könyvet írt, amelyben elmeséli, hogy a világ sok rongyos nyomorúsága elől a föld alá bujt, a törpék gyönyörű országába s képzeletében maga is törpévé tőpörödvé köztük talált meg sok, itt a földön hiányzó kincset és értéket.

Kedves Ifjak! Nekünk is sok kincsünk, gazdagságunk van a föld alatt — elesett hőseink porladó tetemei. Nemcsak azok, akik itt pihennek, akiknek sírhantjait fájó szeretetünk ápolja, hanem azok is, akik messze idegenben jeltelen sírokban, a feneketlen rokitnői mocsarakban, a Piave kavicsos medrében, vagy a doberdói sziklák közt és a Kárpátok fenyvesei tövében alusszák örök álmukat. De van kincsünk a magyar föld felett is! És ez Ti vagytok magyar testvéreim, akiknek a szívében a honszeretet lángja lobog és akiknek ereiben magyar vér pezseg. Nektek kell ébredni, nektek kell a magyar tavaszt életre kelteni!

Nem szóbeszédekben, mellveregetésben, szaválásban és éneklésben nyilvánul meg a hazafiság, hanem cselekedetekben. Vannak úgynevezett egy napos, két-, három napos hazafiak, ezek március 15-én, október 6-án és a hősök ünnepén feltűzik a nemzeti szallagot, mondanak nagy szónoklatokat, banketteknek, isznak a haza feltámadására és vége hazafiságunknak egy egész esztendőre. Ezek az ünnepnapos magyarok, de vannak hétköznapiak is, akik az egész esztendőn át teljesítik hivatásbeli kötelességüket. Ilyenekre van szüksége ennek a szegény megalázott hazánknak, ilyeneknek kell lenni a tanulóifjúságnak is.

Kedves Ifjak! Ti vagytok a derékban tört magyar nemzetnek reménybeli sarjai, akik ide kijöttetek a hősök temetőjébe szomjas lélekkel, tanulékony szívvel, erős elhatározással, hogy nem engeditek a feledékenység szemfedőjével dicső hőseitek emlékét eltakarni s magyar vérrel szertett hazánkat elrabolni. Jelenünk nyomorúságában multunk dicsősége lelkesítsen benneteket; az élniakarás legyen jelszavatok költői szabadsággal legyen ez imátok: A nagy világon e kívül, nincsen számunkra hely, áldjon és áldjon a sors keze, itt élünk, élünk kell!

Május 3-án tartottuk meg a városi sétakertben a madarak és fák napját is. E napnak jelentőségéről és rendeltetéséről, az ifjúságnak e téren való szerepéről Surányi Gyula tanár beszélt.

Május 8-án a Zrínyi sportpályán évváró tornavizsgát rendeztünk, amelyen városunk közönsége is nagy számban jelent meg. Ifjúságunk e szereplésével is igazolta, hogy iskolánk a testnevelés terén is eredményes

munkát végez. A versenyek győzteseinek a jól megérdemelt intézeti érmeiket, buzdító beszéd kíséretében az intézet igazgatója adta át.

Május 20-án tanulóink a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetségének a közgyűlésén vettek részt. Elhoztuk őket erre az ünnepi gyűlésre azért, hogy a vén diákok tiszteletreméltó példája lelkesítően hasson rájuk is.

Május 27-én az intézet ifjúsága a tanári testület vezetése mellett Nagykanizsa városának a háború hősi halottainak emlékére rendezett ünnepélyen jelent meg.

Június 5-én Borsa Béla tanár a Magyar Könyvnap jelentőségét ismertette az összes évfolyamokban és növendékeit az irodalom ápolására, a magyar könyv szeretetére és megbecsülésére buzdította.

Június 6-án Surányi Gyula tanár minden évfolyamban a Balatonról tartott előadást, rámutatva arra, hogy fontos nemzeti érdek, hogy a magyarok ne külföldön, hanem itthon nyaraljanak.

Június 24-én évváró ünnepélyt rendeztünk, amelyen a tanulmányi ösztöndíjakat és jutalmakat osztottuk ki.

Tandíjmentesség. Iskolánk felügyelő-bizottsága az I. félévben 5 tanulót $\frac{4}{4}$, 2 tanulót $\frac{3}{4}$, 9 tanulót $\frac{1}{2}$ és 6 tanulót $\frac{1}{4}$ tandíjmentességben részesített. A második félévben 5 tanuló $\frac{4}{4}$, 5 tanuló $\frac{3}{4}$, 8 tanuló $\frac{1}{2}$ és 15 tanuló $\frac{1}{4}$ kedvezményt kapott. Az elengedett összeg 2900.— P. Az egyes tanulók tandíjkedvezményének fokát a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 1210/1934. számú rendeletének utasítása szerint a részletes tanulmányi eredményt feltüntető kimutatások utolsó rovatában közöljük.

Szülői értekezletek. A szülői ház és az iskola együttműködésének a szüksége ma már közismert. Erre a megismerésre vezethető vissza az az örvendetes tény, hogy a szülőknek az iskola iránt való érdeklődése állandóan emelkedik. Mind általánosabbá válik ugyanis az a helyes felfogás, hogy a fennálló nehézségek mellett a tanulóifjúság haladását és boldogulását csak az iskola és szülői ház céltudatos és vállvetett munkája segítheti elő és könnyítheti meg. E felfogás megerősítésére és kimélyítésére a f. iskolai évben is két szülői értekezletet tartottunk, amelyeken az érdekelt szülők és helyetteseik majdnem teljes számban jelentek meg. E kedvező körülmény ellenére a szülői értekezletek még mindig nem felelnek meg annak a célnak, amelyre hivatottak. Oka ennek az, hogy minden erre irányuló törekvésünk ellenére csak néha-néha sikerül a szülőket a közös munkába oly módon bevonni, hogy nemcsak az előadásainkat hallgassák meg, hanem az azokkal kapcsolatos észrevételeiket, az iskolára és gyermekeikre vonatkozó megfigyeléseiket, tapasztalataikat és óhajaikat velünk megismertessék. A szülői értekezletek értékét csökkenti az a tapasztalatunk is, hogy a szülők és lakásadók tanácsainkat figyelmesen meghallgatják ugyan, de a legtöbb esetben nem követik és gyermekeik házi nevelésénél nem használják fel azokat.

A november 5-i első értekezleten az igazgató a tanulóknak az iskolában és az iskolán kívül való magatartásáról beszélt, Abádi Jakab tanár pedig „Az ifjúság lelki neveléséről” tartott megszívlelésre méltó, érdekes előadást. A március 11-i második értekezleten az igazgató az első félévi eredményt és ennek a fokozására alkalmas eljárásokat és eszközöket ismertette, Surányi Gyula tanár pedig „Az ifjúságra váró veszedelmekről” c. értékes előadásában adott a szülőknek hasznos útmutatásokat. Mindkét értekezletet felhasználtuk azonban arra is, hogy a szülők megtehető felvilágosítása és kitanítása által is megakadályozhassuk, hogy a kellő kritikai képességgel nem rendelkező fiatalságunk lelketlen izgatók által terjesztett hamis jelzavaknak és nemzeti szempontból kárhuzatos tévtanoknak áldozatul essék.

Hivatalos látogatások. Szakáll Zsigmond dr., főigazgató úr iskolánkat október hó 27. és 28-án látogatta meg. Ez idő alatt mind a négy évfolyamban többször megjelent, megvizsgálta az iskola ügykezelését és felszerelését. Tapasztalatait az elnöklete alatt megtartott értekezleten közölte velünk. Megelégedését kifejező szavait örömmel hallottuk, mert munkánknak a legilletékesebb helyről való elismerését jelentették. Szívesen fogadtuk és követtük azonban az általános tanulmányi eredmény fokozására irányuló megjegyzéseit és útmutatásait is, mert évek óta tapasztaljuk, hogy a kereskedelmi iskolák életét és működését jól ismerő, tapasztalatokban gazdag pedagógusnak az iskolák színvonalának emelését célzó, jóindulatú tanácsai iskolánknak és tanárainak egyaránt csak hasznára válnak.

Itt említjük meg, hogy iskolánkat a f. iskolai évben v. Bentzik Lajos, Halphen Jenő dr., Ketting Ferenc, Magas Mihály, Rajki István, Teutsch Gusztáv, Unger Ullmann Elek és Weisz Lajos dr. felügyelő-bizottsági tagok is meglátogatták. Örömmel közöljük e tényt, mert ez az iskolánk ügyeit intéző urak jóleső érdeklődését tanúsítja és így tanárra és tanulóra egyaránt csak buzdítólag hathat.

Ipartelepek látogatása, tanulmányi kirándulás. A kereskedelmi iskola növendékeit az életnek nevei. Ezért szükséges, hogy a kereskedelmi iskolai tanuló már tanulmányainak ideje alatt is mennél többet lásson a gyakorlatban abból, amit elméletben tanul. Ezért tekintették meg tanulóink szaktanáraik vezetése mellett a f. iskolai évben is a nagykanizsai ipartelepeket, a MÁV fűtőházat, a vámhivatalt és a postát. Az ipartelepeken technológiai tudásukat, a többi helyen pedig egyéb gyakorlati ismereteiket gyarapították. A postának többször való meglátogatásával különben a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 29718/1934. sz. rendeletében foglalt ama utasítását is végrehajtottuk, hogy a tanulóifjúság a hírszerző szolgálat belső hivatali berendezéseit a helyszínen is tekintse meg. Fogadják az ipartelepek és intézmények vezetői e helyen is hálás köszönetünket a szíves és barátságos fogadtatásért, amelyben bennünket részesítettek.

Hasonló a tanulmányi kirándulások célja is. Ezeknek az értékét emeli azonban a velük járó pedagógiai és erkölcsi haszon is. Érthető tehát, hogy minden lehetőet elkövettünk, hogy a Miskolc és környékére már évek óta tervezett kirándulást végre megvalósítsuk. A mai gazdasági helyzetre jellemző tünet, hogy kedvenc tervünket csak az iskolaév elejétől történő havi befizetésekkel és a kirándulási alap jelentékeny támogatásával vihettük keresztül. A kirándulást, amelyen Borsa Béla és Marosi Géza tanárok vezetésével 25 tanuló vett részt, március 25., 26., 27., 28. és 29-én csináltuk meg.

Természetes, hogy tanulmányútunkat, amelyről Marosi Géza vezető tanár külön fejezetben számol be, megfelelően előkészítettük. Ennek tulajdonítható, hogy programmunkat minden zavaró körülmény nélkül lebonyolítottuk. Hálás köszönet illeti meg ezért Balás Miklós dr. és Sikur Károly urakat, a miskolci idegenforgalmi hivatal tisztviselőit, akik nemcsak a kirándulási terv előkészítésében, hanem annak keresztülvitelében is lekötelező előzékenységgel támogattak bennünket.

Iskolai találkozók. A mai gazdasági helyzet a kereskedelmi iskolai találkozók rendezését is megnehezíti. Természetes ez azért, mert a gazdasági válság anyagi következményeit főképen az a társadalmi osztály érzi, amely az iskolafajunkat végzeteket egyesíti magában. Ily körülmények között érthető, hogy a találkozókra megjelenők száma évről-évre kisebb lesz.

Szövetségünk megalakításával a találkozók jellege különben megváltozott. Ezt a szövetség és találkozók hasonló céljai indokolják. E ténynek a következménye, hogy a találkozókat már néhány év óta a szövetségi közgyűlés napján és annak keretében tartjuk meg. E szokásnak a rend-

szeresítését és helyességét a gyakorlat igazolja, mert a szövetségi keret a találkozónak a fényét és ünnepi hangulatát csak emeli. Szövetségünk közgyűlési beszámolója tehát a találkozók lefolyásáról is tudósít. Ezért e helyen csak a találkozókon megjelenteknek a névsorát közöljük. 1924-ben érettségiztek: Barta György, magántisztviselő, Budapest; Boda Károly, borkereskedő, Nagykanizsa; Brandl József, magántisztviselő, Nagykanizsa; Bódi József, segédjegyző, Balatonszentgyörgy; Garzó Pál, banktisztviselő, Nagykanizsa; Hirschl Jenő, magántisztviselő, Nagykanizsa; Kopár József, köztisztviselő, Nagykanizsa és Simon József, segédjegyző, Nikla.

A 20 éves találkozóon megjelentek: Biró Ernő, cégvezető, Nagykanizsa; Biach Károly, borbizományos, Trieszt; Fehér Márk, gabonakereskedő, Szigetvár; Fehér Sándor, malomtulajdonos, Pécs; Hirschsohn Ignác, főkönyvelő, Varasd és Láng Lajos, MÁV intéző, Bodajk.

1909-ben érettségiztek: Beck Sándor, szállodatulajdonos, Szigetvár; Hamburg Sándor, fakereskedő, Nagykanizsa; Krausz Jenő, cukorgyári cégvezető, Szolnok; Melczer Jenő, üveg- és porcellánkereskedő, Nagykanizsa; Mischon Béla, MÁV ellenőr, Budapest; Singer Sándor, kereskedő, Nagykanizsa és Strasser József, gyáros, Nagykanizsa.

A tanári testület társadalmi és irodalmi munkássága. A tanári testület idejét tanítói és nevelői munkássága évről-évre jobban leköti, mert a külső körülményeknek az iskolai életre gyakorolt kedvezőtlen hatását csak fokozottabb munkával és erőfeszítéssel lehet ellensúlyozni. A testület tagjai mégis szakítottak maguknak időt arra, hogy szűkebb keretben bár, társadalmi és kulturális tevékenységet is kifejtsenek. Elsősorban mint választmányi és rendes tagok támogatták tehát az e célokat szolgáló országos és nagykanizsai egyesületeket, amellet a helybeliek működésében részt is vettek. Alig van városunkban oly hazafias, közművelődési, társadalmi és szociális tevékenységet kifejtő egyesület és intézmény, amelyet testületünk egyik-másik tagja cselekvően nem támogatna. Különösen sokat foglalkoztunk szövetségünk ügyeivel. Előadói minőségben Borsa Béla és Surányi Gyula kartársaink szereztek érdemeket, akiknek a Katolikus Legényegyletben, a Zrínyi Irodalmi és Művészeti Körben, a Református Egyházközségben, az Iparos Körben stb. tartott esztétikai, irodalmi és történeti tárgyú előadásai ez ismeretek népszerűsítéséhez és a hallgatóság hazafias érzésének az erősítéséhez nagyban hozzájárultak.

IV.

Az iskola felettes hatóságai és tanári testülete.

A felügyeletet iskolánk felett első fokon Szakáll Zsigmond dr., kir. főigazgató úr gyakorolja. A másodfokú felügyeletet a Vallás- és Közoktatásügyi minisztérium V. a. 2. ügyosztálya végzi. Az ügyosztály főnöke Greszler Jenő min. tanácsos, szakelőadó: Stróbel Ernő áll. felső ker. isk. igazgató.

Iskolánk fenntartója: Nagykanizsa megyei város, amely fenntartó jogait az iskola felügyelő-bizottsága útján gyakorolja.

A felügyelő-bizottság tagjai:

Elnök: Krátky István dr., polgármester,
Helyettese: Hegyi Lajos dr., v. főjegyző.
Előadó: Balog Dávid, igazgató.

Jegyző és a tanári testület képviselője: Marosi Géza, tanár.
 v. Bentzik Lajos, takarékpénztári igazgató.
 Halphen Jenő dr., ügyvéd, izr. hitközségi elnök.
 Ketting Ferenc, áll. polgári iskolai tanár.
 Magas Mihály, kegyesrendi reálgimnáziumi igazgató.
 Rajki István, kereskedő, az OMKE kerületi elnöke.
 Samu Lajos, ipartestületi elnök.
 Teutsch Gusztáv, kereskedő.
 Unger-Ullmann Elek, kereskedő.
 Weisz Lajos dr., ügyvéd.

Tanári testület.

Balog Dávid, igazgató, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A segítőegyesület elnöke, az áruismeret-vegytani szertár öre. Tanította a vegytan és áruismeretet a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 7. Működik ez intézetnél 32 év óta.

Rendes tanárok:

Abádi Jakab, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A III. évfolyam főnöke, a sportkör pénztárosa. Tanította a kereskedelmi számtant és szépírást az I., a magyar kereskedelmi levelezést a II. és III., a könyvitelt és gyakorló irodát a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 19. Működik ez intézetnél 9 év óta.

Marosi Géza, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A IV. évfolyam főnöke, a természettani szertár és tanári könyvtár öre, a segítőegyesület pénztárosa. Tanította a természettant az I., a mennyiségtant és politikai számtant az I., II. és III., a kereskedelmi számtant a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 18. Működési éveinek száma 17, ez intézetnél 12.

Neufeld Simon, igazgató-helyettes, középiskolákra képesített tanár. A II. évfolyam főnöke, a segítőegyesület ellenőre. Tanította a német nyelvet a II., III. és IV., a német társalgási gyakorlatokat a III. és IV., a francia nyelvet a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 21. Működik ez intézetnél 14 év óta.

Surányi Gyula, középiskolákra képesített tanár. Az I. évfolyam főnöke, a földrajz-történelmi szertár öre, a gyorsírókör- és az énekkar vezetője. Tanította a történelmet a III. és IV., a földrajzot, gyorsírást és karéneket mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 19. Működési éveinek száma 34, ez intézetnél 11.

Helyettes tanár:

Borsa Béla, középiskolákra képesített tanár. Az ifjúsági könyvtár öre, az önképzőkör vezetője. Tanította a német nyelvet az I., a német társalgási gyakorlatokat az I. és II., a történelmet az I. és II., a magyart mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 21. Működik ez intézetnél 1 év óta.

Óraadó tanárok:

Beke Ferenc, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. Tanította a kereskedelmi ismereteket az I., a jogi ismereteket a II. és III., a közgazdaságtant a IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 10. Működik ez intézetnél 2 év óta.

Lázár Artur, katonai átképző tanfolyamot végzett elemi iskolai tanító. A sportkör vezetője. Tanította a testgyakorlást mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 10. Működik ez intézetnél 3 év óta.

Dr. Neumann Henrik, iskolaorvos. Tanította az egészségtant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 1. Működik ez intézetnél 6 év óta.

Vermes Aladár, középiskolákra képesített. ny. tanár. Tanította a gépírást a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 7 év óta.

Hitoktatók:

Gazdag Ferenc, világi pap, püspöki tanácsos. Tanította a róm. kat. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 12 év óta.

Horváth Olivér, ág. ev. lelkész. Tanította az ág. ev. hittant az I. és II. évfolyamban. Heti óráinak száma 2. Működik ez intézetnél 14 év óta.

Kádár Lajos, ref. lelkész. Tanította a ref. hittant a III. évfolyamban. Heti óráinak száma 2. Működik ez intézetnél 25 év óta.

Dr. Winkler Ernő, főrabbi. Tanította az izr. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 5. Működik ez intézetnél 14 év óta.

Iskolaszolgálat: Franciscs Zsigmond.

V.

Az elvégzett tanítási anyag.

A felső kereskedelmi iskolák tanítási anyagát a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 68000/1927. számú rendeletével kiadott tanítástervünk egész terjedelmében felsorolja. Az egyes évfolyamok anyaga főképen a magántanulókat érdekelte. A magánvizsgák központosítása folytán azonban magántanulóink már nincsenek, azért a tanítási anyag részletes ismertetése helyett a fentemlített tanítástervre utalunk, amely a m. kir. Egyetemi Nyomdában kapható: Budapest, VIII., Múzeum-körút 6.

VI.

A könyv- és szertárak gyarapodása.

A súlyos gazdasági viszonyok és megfelelő helyiségek hiánya miatt könyv- és szertárainkat távolról sem fejleszthettük oly mértékben, mint azt a szemléltető oktatás fontossága megkívánja. A fenntartó város áldozatkészségéből és egyes cégek lekötelező szívésségéből azonban felszerelésünk néhány fontos és értékes tárggyal a f. iskolai évben is gyarapodott. Miután a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 1210/1934. számú rendelete értelmében az iskola felszereléséről és ennek az iskolaév folyamán történt gyarapodásáról összefoglaló kimutatást is kell készíteni, e helyen csak a f. évi szaporodást tüntetjük részletesen fel.

Ifjúsági könyvtár. Vétel: Asztalos Miklós: Revíziós tanulmányok (8 drb.). Babits Mihály: Az európai irodalom története. Baráthosi Balogh Benedek: Szuomi-Eszti. Bevilagua Bocsody Béla: Magyar gaudeamus. Bohumiczky Szeffi: Regényember. Dániel Anna: Valahogy élni kell. Dékány András: Ruhr. Deledda: Mint szélben. Dénes Gizella: Eliza tündöklése. Enczi Endre: Nyugati különítmény. Gyóni Géza: Lengyel mezők. Haller Jenő dr.: Rózsák és tövisek között a bitófáig (4 pld.). Herczeg Ferenc: Ocskai brigadéros. Hamsun Knut: Peru. Komáromi János: Hé, kozákok! Ordasok. Kosztolányi Dezső: Neró. Madách Imre: Az ember tragédiája. Móra Ferenc: Ének a búzamezőkről. Radványi Kálmán: Cserkész uton. Pap Károly: Nyolcadik stáció. Sásdi Sándor: Szívre hulló kő. Surányi Miklós: Nápolyi asszony. Szabó Mária: Irén évei. Szántó György: Élő mult. Szende Zoltán: Katasztrófa 1914—1918. Gr. Széchenyi István: Hitel. Tereszcsényi György: Arany homok. Thury Lajos: Holtomiglan. Tóth Tihamér dr.: Jellemes ifjú, Tiszta férfiúság, Művelt ifjú, Ne igyál. Wallace: Ben Hur. Zrinyi Miklós: Szigeti veszedelem (7 drb.).

Ajándék: Balzac: Szép lányok tündöklése. Barna Izsó: Egy görbe nap. Conan Doyle: Aki legyőzte Sherlock H-t. Cooper: Utolsó mohikán. Csokonai V. M.: Dorottyia. Czako Zsigmond: Összes művei. Fehér Krisztin: A boldogság ára. Fellner Frigyes: Nemzetközi fizetési mérleg. Ferenczy István: Manca. Gobineau: Michel Angelo. Jókai Mór: A serfőző. Jónás János: Közgazdaságtan. Kabos Ede: Fehér éjtszakák. Kisfaludy Károly: Vig elbeszélések. Kisfaludy Sándor: Himfi, Kesergő szerelem. Königschmied: Lionardo di Vinci. Makoviczky Gy.: Nagykanizsa földrajza. May Károly: A félvér. Molière: A tudós nők. Petőfi összes költeményei. Sósárdi Zsuzsanna: Kisebb elbeszélések. Szigligeti Ede: A csikós, A trónkereső (2 pld.), Fenn az ernyő, nincsen kas (2 pld.), Magyar színészek életrajzai. Verne Gyula: A francia zászló. Vörösmarty M.: A két szomszédvár. Wertheimer Ede: Az 1911—12-i magyar országgyűlés.

Tanári könyvtár. Vétel: Balla Antal: A legújabb kor története. Dravucz Antal: A logaritmikus számológép. Erdélyi László dr.: Magyar történelem új rendszerben, A magyar lovagkor társadalma és művelődése, Krónikáink atyja Kézai, Anonymus III. Béla jegyzője. Farkas Gyula: A magyar irodalom története. Gávai Gaál Jenő: Nemzetgazdasági és szociálpolitikai tanulmányok (2 kötet). Hekler Antal: Az újkor művészete. Hómann—Szekfü: Magyar történet (7 kötet). Géczy-Hugyecz János: Monte Carlóban. Magyar Statisztikai Zsebkönyv (1932). Mindszenty Lajos: Magyarországi pénzintézetek zárószámadásainak évkönyve. Orel Géza dr.: Az ügyes eladó kézikönyve, A szlőjd és a műhelynevelés térfoglalása az iskolában. Tibor István: Búza és lisztminőségvizsgálatok.

Ajándék: Bodor Antal dr.: Budapest mezőgazdasága. Borotvás Nagy Sándor: Fordulat az angol nevelésben. Hacker Ervin dr.: Budapest hatása a kriminalitásra. A III. egyetemes tanügyi kongresszus naplója (2 kötet). Hoffmann Dezső dr.: A magántisztviselők szociális és gazdasági viszonyai Budapesten. Illyefalvy I. Lajos: A hatvanéves Budapest. Melly József dr.: A hadigondozottak Budapesten. A szifiliszhalandóság Budapesten és néhány európai városban. Rakitovszky István: Idegennyelvi függelék a kereskedelmi levelezési feladatgyűjteményhez (2 pld.). Török István dr.: A budapesti részvénytársaságok pénzügyi viszonyainak alakulása.

Folyóiratok. Vétel: Adó és Könyvvitel, Budapesti Szemle, Fizikai és Kémiai Lapok, Hivatalos Közlöny, Kereskedelmi Szakoktatás, Közgazdasági Művelődés, A Magyar Gazdaságkutató Intézet Helyzetjelentése, Magyar Nyelvőr, Magyarosan, Természettudományi Közlöny, Neue Rundschau és Revue des deux Mondes. Ajándék: Magyar Szemle.

Földrajzi és történelmi szertár. Vétel: Fodor Ferenc dr.: Magyarország gazdasági térképe. Magyar kir. Központi Statisztikai Hivatal: Csonka-magyarország közlekedési és közigazgatási térképe. Történelmi képek: Buda visszavétele, Mátyás Bécsbe való bevonulása, A millenáris hódolat, A szabadságharc.

Természettani szertár. Vétel: Készülék egy-, két- és háromfázisú váltakozó áram forgómezeje által végzendő kísérletekhez. E készülékhez 3 izzódrót, amelyek egyikén 1 drót, a másikon drótesillag, a harmadikon drótháromszög van kifeszítve.

Vegytani szertár. Vétel: Mohr-féle desztilláló készülék. Gázfejlesztő készülék biztosító tölcsérrel és elvezető csővel. Készülék az égés tűneményeinek bemutatására. Nátriumfogó. Kémlelőszerüvegek és különféle anyagok.

Aruismereti szertár. Ajándék: A szappangyártást feltűntető gyűjtemény (Hutter és Lever Rt. ajándéka). A fontosabb prém-állatok hazájának áttekintő térképe (Tsuk Szőrmeárugyár Rt. ajándéka).

Természetrizsi szertár. Vétel: A légy az egészség veszedelme c. falikép. Ajándék: 2 drb. vezuvi láva és 1 doboz szaharai homok.

Gyakorló irodai szertár. Ajándék: 45 drb. különféle régi érme és 16 drb. különböző nyomtatvány.

Gépirási szertár. Vétel: 2 drb. írógép.

Sportköri szertár. Vétel: 1 drb. bambuszgerely, 1 drb. bokavédő, 8 pár fociballcipő, 2 drb. football-belső, 1 drb. football-külső, 1 drb. kapus térdvédő.

VII.

Az ifjúsági egyesületek működése.

Segítőegyesületünk rendeltetésének megfelelően a f. iskolai évben is tankönyvekkel és pénzzel támogatta az arra rászoruló növendékeinket. Sajnálattal állapítjuk meg azonban, hogy az egyesület nem rendelkezik a szükséges anyagi eszközökkel ahhoz, hogy feladatát a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyokhoz mértén teljesíthetné. Növeli a nehézségeket, hogy egyesületünk külső támogatásra már alig számíthat. Ily mostoha körülmények között működésünk főképen tankönyvek kölcsönadására szorítkozott. 93 tanuló 511 könyvet kapott díjmentesen kölcsön. Minthogy az egyesületnek bevétele egy nagykanizsai pénztintézet adományán kívül csak a tanulók által befizetett tagsági díjakból és a hivatalosan előírt érettségi díjrészesedésből volt, pénzsegélyben aránylag kevés növendékünket részesíthettük. Ily segélyt 11 tanuló kapott, akik között 214.— pengőt osztottunk ki. A segítőegyesület kisebb teljesítőképessége miatt érzett lehangoltságunkat azonban enyhíti a tudat, hogy elsősorban a helybeli pénztintézetek, egyes vállalatok és a szövetségünk adományaiból évvégi jutalmazásokra még elég tekintélyes összeget fordíthatunk és ezt a pénzt is végeredményben szegénysorsú tanulóink kapják. Az egyesület pénztári forgalmáról és vagyoni helyzetéről a következő kimutatások tájékoztatnak:

Az ifjúsági Segítőegyesület pénztári forgalma 1933/34. tanévben.

	Ö s s z e g									
	P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
Bevételek:										
1. Egyenleg 1933. szeptember 1									804	31
2. 106 tanuló befizetése à	2	50							265	—
3. Szelvények:										
2 drb. Nemzeti Bank részvény ...			18	54						
1 „ Nagykanizsai Bankegy. rv. ...			3	—						
4 „ Zalam. Gazd. Takp. rv.			4	—						
2 „ Nagykanizsai Takp. rv.			2	—	27	54				
4. Adományok:										
Gazdasági Takarékp. Rt.			20	—						
Visszatérített mozipénz			3	60						
Érettségi díjrészesedés			32	—	55	60				
5. Kamatok:					42	55			125	69
Összes bevétel									1195	—
Kiadások:										
1. Könyvek vásárlása és kötése							111	26		
2. Segélyezésekre							214	—		
3. Osztóndíjra							27	54		
4. Szelvény beszédési jutalék								50		
Egyenleg 1934. június 15.							841	70	1195	—

Nagykanizsa, 1934. június 15.

Neufeld Simon s. k.
ellenőr.

Balog Dávid s. k.
elnök.

Marosi Géza s. k.
pénztáros.

Az ifjúsági Segítőegyesület vagyonkimutatása az 1933/34. tanév végén.

		Ö s s z e g			
		P	f	P	f
1. Készpénz				841	70
2. Értékpapírok:					
a) Nagykánizsai Bankegyesület és Délzalai Takarékpénztár részvény					
Bún alap	1/5 darab	}	1 darab	á 50.— P	50
Dr. Villányi alap	1/5 ”				
Balog alap	2/5 ”				
Domány alap	1/5 ”				
b) Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár részvény					
Bún alap	6/20 darab	}	4 darab	a 50.— P	200
Dr. Villányi alap	37/20 ”				
Balog alap	5/20 ”				
Markovics alap	5/20 ”				
Domány alap	9/20 ”				
Neufeld alap	1/20 ”				
Kaufmann alap	17/20 ”				
c) Nagykánizsai Takarékpénztár részvény					
Segítőegyesületi alap 2 darab à 30.— P ...				60	
d) Nemzeti Bank részvény					
1894-ben érettségizettek alapja 2 drb. à 130.— P				260	570
3. Tankönyvek:					
Mult évi értékelés	586.68 P				
Új beszerzés	111.26 P	697	94		
30% avulás		209	38	488	56
4. Felszerelés értéke					15
Vagyonérték összesen				1915	26

Nagykánizsa, 1934. június 15.

Neufeld Simon s. k.
ellenőr.

Balog Dávid s. k.
elnök.

Marosi Géza s. k.
pénztáros.

Jelentés a Deák Ferenc Önképzőkör 1933/34. évi működéséről.

Az önképzőkör alkalmat nyújt a tanulóknak arra, hogy az iskola kényszere nélkül bizonyos irányban komolyan és lelkiismeretesen dolgozzanak. Öntudatos föllépésre, gyors gondolkodásra, szabatos előadásra szoktat és mélyebb önismeretre vezet.

Az önképzőkörnek ezt a nagyjelentőségű nevelő hatását igyekeztünk tökéletesen érvényesíteni. Nem felejtettük el, hogy az önképzőkör a tanulóké. A vezető tanár csak vezérfonalat és irányeszméket adott. Belső harmóniát teremtett, amely lehetővé tette a komoly, mégis baráti alapon nyugvó önképzőköri életet.

Mindenki magáénak érezte az önképzőkört és örömmel, érdeklődéssel látogatta, mert minden gyűlés adott valami újat. A gyűlések nem lettek megszokottá, mindig megtartották üde, fiatalos frissességüket. Az eredmény kétségtelenül a tagoké, kárpótlásul az osztatlan lelkesedésért, amellyel minden új eszmét fogadtak és a kitartó munkáért, amelyet a megvalósítás érdekében örömmel vállaltak.

41-edszer alakult meg ebben az évben a kör a következő tisztviselőkkel:

Elnök: Steiner István IV. évf. tanuló.

Alelnök: ifj. Balogh János III. évf. tanuló.

Főjegyző: Papp Péter IV. évf. tanuló.

Titkár: Fitos Géza III. évf. tanuló.

Főkönyvtáros: Kovács Rezső IV. évf. tanuló.

Könyvtárosok: Csiszár László IV. évf. tan. és Czulek Lajos III. évf. tan.

Az önképzőkör minden második vasárnap tartotta gyűléseit, amelyeknek változatos műsorán irodalomtörténeti értekezések (Kovács Rezső IV., Tarcsai Béla II., Bálint Béla III., Stern Ferenc IV. o.), közgazdasági tanulmányok (Tóth Béla III., Sárkány Pál II. o.), szavalatok (Fuchs József I., Harsányi Miklós I., Klein Endre II., Gut István III., Fischer Tibor III., id. Balogh János III., Kovács Rezső IV. o.), zeneszámok (Reinitz László I., Németh Ferenc I., Sárkány Pál II., Juhász István III. o.), ismeretterjesztő előadások (Lovassy Sándor IV., Mátrai Lajos IV., Szerecz László IV., Czoller István I. o.), bírálatok (Somogyi Jenő IV., Csiszár László IV., Weinberger Ernő IV., Klein Pál IV., Deutsch Ferenc IV., Persovits Gyula IV., Juhász István III., Alkonyi Antal III. o.), szónoki beszéd (Sárkány Pál II. o.), szín-előadások (Klein Endre II., Krása János II., Sárkány Pál II. o.) szerepeltek.

Az év folyamán 12 rendes- és 1 vitagyűlést rendeztünk, az utóbbin a sport hatását az ifjú jellemére vitattuk meg. A benyújtott értekezések (20) közül 12 irodalmi és 8 közgazdasági tárgyú volt. A szavalatok száma 26 volt.

Valamennyi hazafias és a magasabb tanügyi hatóságoktól elrendelt iskolai ünnepséget a kör rendezte. Ezeket az ünnepélyeket az igazgatói jelentés külön pontban tárgyalja.

Ezek azok a tények, amelyek az elmúlt év eredményeként összegezhetők. Úgy érezzük azonban, hogy önképzőkörünk működését nem lehet kizárólag a rideg tényekben lemérni, hanem eredménynek kell tekintenünk azt a mély és komoly elhatározást is, amellyel az új magyar gondolkodásmód védői és harcolói igyekeztünk lenni.

Borsa Béla s. k.

tanárelnök.

Jelentés a Gyorsírókör 1933/34. tanévi működéséről.

A gyorsírás-tanítás eredményének biztosítása és növendékeinkben a gyorsírás iránt való érdeklődésnek felkeltése és fokozása céljából iskolánk gyorsíróköre 1933. november 5-én kezdte meg működését. Alapszabályaink értelmében az alakuló gyűlés megválasztotta a tisztikart, amelynek tagjai a következők: ifjúsági elnök: Lung Jenő IV., titkár: Lakatos István III., jegyző: Steiner István IV., könyvtáros: Alkonyi Antal III. évf. tanuló. Ezek a tisztviselők és a melléjük választott választmány tagjai: Klein Pál IV., Csiszár László IV., Deutsch Ferenc IV., Stern Ferenc IV., Breyer Imre III. évf. tanulók készítették elő a versenyeket és végezték az elbírálást is.

Rendes tagokul jelentkezett 31 tanuló, akik közül azonban 5 tanulót a kör, mivel három-három alkalommal indokolatlanul mulasztottak, a kebeléből kizárt. A tagok a rendes gyakorló órákon kívül öt háziversenyt rendeztek. A versenyekre előre megállapított díjakat tüzött ki a kör, miket a leginkább kitűntek között a következőképen osztott ki: Mátrai Lajos IV. évf. tanuló 15.— P-t kapott 150 szótagos sebességgel hibátlanul írt versenydolgozatáért. Steiner István IV. évf. tanuló 10.— P-t kapott ugyancsak 150 szótagos sebességgel hibátlanul írt versenydolgozatáért. Lakatos István III. évf. tanuló 10.— P-t kapott 120 szótagos sebességgel írt szabatos versenydolgozatáért. 5.— P-t kapott Bujdosó Ernő IV. évf. tanuló 80 szótagos sebességgel írt szabatos dolgozatáért. Richter Jenő IV. év. tanuló 120 és 150 szótagos sebességgel írt versenydolgozatát 1-1 történelmi képpel jutalmazta a kör.

A kör lapja a Gyorsírástudomány és a Szegedi Gyorsíró volt.

Surányi Gyula s. k.
tanárelnök.

Beszámoló az ifjúsági sportkör 1933/34. tanévi működéséről.

A sportkör neve: Nagykanizsai négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola sportköre, kerület Székesfehérvár, keszthelyi csoport.

A sportkör igazolási száma 79, megalakulási ideje 1921. október 1.

A sportkör tiszteletbeli elnöke (igazgató): Balog Dávid, kereskedelmi iskolai igazgató.

A sportkör vezető tanára és lakáscíme: Lázár Artur, Nagykanizsa.

A sportkör tanára testnevelési tanár-e? nem.

Az intézet tanulóinak teljes létszáma: 101.

A magántanulók, illetve magánvizsgázók száma: —

A testgyakorlás alól felmentettek száma: 9.

A sportkörben működő tagok száma korosztályonként: I. korosztály (10—12 évesek): —, II. korosztály (12—14 évesek): —, III. korosztály (14—16 évesek): 19, IV. korosztály (16 éven felüliek): 73. Összesen: 92.

A korosztályok sportköri foglalkozásának heti óraszámja összesen: 12.

A működő osztályok: labdarugó és atlétika.

Van-e az intézetnek tornaterme? nincs.

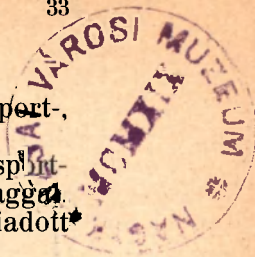
Van-e az intézetnek játékra alkalmas udvara? igen. Hány m²? 650.

Külön játszótere? nincs.

Melyik sporttelepen gyakorolnak a tagok? a nagykanizsai „Zrinyi” sporttelepen, hány-szer hetenkint? egyszer.

Van-e úszoda? van. Hányan tanultak meg úszni az iskolai év alatt? 8.

Hányan tudnak összesen? 79.

Télisport üzésére van-e mód? igen.

Melyik sportnemből rendezett a sportkör házi-, intézetközi-, csoport-, kerületi-, országos versenyt? házi: atlétika és szertorna.

Melyik KISOK versenyben, hol, mikor hány taggal vett részt a sportkör? az országos középiskolai bajnoki versenyben Budapesten 7 taggal.

A múlt iskolai évben a szünidőre társadalmi egyesületeknek kiadott sportköri tagok száma: —

A sportkör vagyonának múlt évi maradványa: 147.88 P.

A jelen tanévben testnevelési járulékokból befoly 40% részesedés: 207.36 P.

A jelen tanévben befolyt egyéb bevételek összege: 91.09 P.

A sportkör jelen tanévi összes kiadása: 299.02 P.

Maradvány: 147.31 P.

A sportkör működésére vonatkozó egyéb feljegyzések:

1. Az 1933. október 8-án megtartott kegyeleti staféta-versenyen 10 tanuló vett részt. A versenyzők a B) csoportban a II. helyre érkeztek.

2. Az 1933. december 16-án a Magyar Országos Tornaszövetség ifjúsági jelvénytörző versenyén 9 tanuló szerepelt, akik közül 7 vasjelvényt, 1 bronzjelvényt, 1 pedig vas- és bronzjelvényt kapott.

3. Az 1934. június 2-án a KISOK országos bajnoki tornaversenyén 7 tanuló vett részt, akik az összes szerek összetett versenyében 6-ik helyezést értek el. Ezzel intézetünk tornászcsapata II. osztályú minősítést nyert.

A sportkör által esetleg rendezett csoport-, kerületi-, vagy országos verseny részletes eredménye: —

Nagykanizsa; 1934. június 15.

Lázár Artur s. k.

vezető tanár.

Bevétel A tanulmányi kirándulási alap 1933—34. évi elszámolása. Kiadás

Kelet		A bevétel megnevezése	Összeg		Kelet		A kiadás megnevezése	Összeg	
hónap	nap		P	f	hónap	nap		P	f
1933.	15				1934.				
június		Egyenleg az 1932/33. iskolai évről	591	25	március	9	A húsvéti miskolci tanulmányi kiránduláshoz való hozzájárulás	124	67
június	28	12 tanuló befizetése à 1.— P	12	—	június	15	Egyenleg	601	38
szept.	20	92 tanuló befizetése à 1.— P	92	—					
szept.	30	2 tanuló befizetése à 1.— P	2	—					
1934.									
június	14	Kamat	28	80					
			726	05				726	05
június	15	Egyenleg	601	38					

Nagykanizsa, 1934. június 15.

Neufeld Simon sk.

igazgató h.

Balog Dávid sk.

igazgató.

Iskolánknak a jötevői az 1933/34. tanévben.

Az adományozó neve	Az adományt kapta	Évf.	Összeg	
			P	f
A Nagykanizsai Bankegyesület és Dél-zalai Takptár „Hirschler Sándor“ alapítványának kamatai 200.— P	Steiner István	IV.	100	—
„ „ „	Richter Jenő	IV.	50	—
„ „ „	Fischer Tibor	III.	50	—
Az Angol Magyar Bank adománya ...	v. Mátrai Lajos	IV.	50	—
A Nagykanizsai Bankegyesület és Dél-zalai Takptár adománya 100.— P	Somogyi Jenő	IV.	50	—
„ „ „	Stern Ferenc	IV.	25	—
„ „ „	Lakatos István	III.	25	—
A Nagykanizsai Takptár adománya ...	ifj. Balogh János	III.	30	—
A Néptakarékpénztár adománya... ..	Herrnstein Ferenc	III.	30	—
A Zalamegyei Gazdasági Takarépenztár adománya	Segítőegyesületnek		20	—
A Dunántúli Szeszfiumító Rt. adománya 50.— P... ..	Balog István	I.	25	—
„ „ „	Brand Béla	I.	25	—
A Dunántúli Szeszfinomító Rt. alapítványának növelésére			50	—
A Zalamegyei Orvosszövetség Fiókjá „Pillitz“ alapítványának kamatai ...	Gyarmati Ferenc	II.	26	60
Diákszövetségünk adománya 100.— P	Czulek Lajos	III.	25	—
„ „ „	Nyiró József	II.	25	—
„ „ „	Keszler Ferenc	I.	25	—
„ „ „	Horváth József	I.	25	—
Villányi Henrik dr. és egyéb tanári alapok és az 1894-ben érettségizettek alapjának összesített kamatai	Detrich Dezső	II.	27	54
Az I. és II. sz. postahivatalok adománya (10.— P) és az 1908-ban érettségizettek alapjának kamatai (16.20 P)	Tóth Béla	III.	26	20
Kristofics Binder Rezső volt növendékünk adománya	Fitos Géza	III.	20	—
Segélyek:				
Biach Károly volt növendékünk adománya	Klein Endre	II.	29	90
Radó Artur úr adománya 40.— P ...	Richter Jenő	IV.	20	—
„ „ „	Klein Endre	II.	20	—
Összesen			800	24

Fogadják a nemesszívú adományozók az iskolánk iránt tanusított jóindulatukért e helyen is hálás köszönetünket.

IX.

Kirándulásunk Miskolcra és környékére.

Hosszú előkészítés után sikerült elérnünk, hogy a húsvéti vakáció kezdetén, március 25-től 29-ig, 25 tanulóval csonka hazánknak eme legszebb vidékén gyönyörködhesünk. A természet fakadása idejében, igen szép napsütéses tavaszi napjaink voltak. A kellemes külső keret tanulóinkat a legjobb kedvre hangolta és lelküket felejthetetlen benyomásokkal gazdagította. Megtekintettük Miskolcot, Diósgyórt, Lillafüredet és nagy autótúra keretében az aggteleki cseppkőbarlangot.

Kedves tanítványaink részére leírom e kirándulást, hogy ezzel felidézhessem azt azoknak, akik velünk voltak, akik pedig nem jöhettek velünk, ismereteiket bővítsék vele.

Kellemes érzéssel indultunk és talán még kellemesebben, vidámabban, a jól eltöltött idő érzésével jöttünk haza. A kirándulásban kaptunk gyakorlati ismeretet, fejlődött művészeti, esztétikai érzékünk, történet-szemléleti képeket nyertünk, a szép vidékek látása pedig turista szenvedélyünket is kielégítette. Láttunk templomokat és múzeumot, bányákat és gyárat, bejártunk nagy területet, gyönyörködtünk a látottakban és csak akkor éreztünk fájdalmat, amikor Aggtelek közelében a csonkító országhatáron, egy kis házacska — melyben a magyar határórség tanyázott — figyelmeztetett bennünket az új határra. Az őrház útunk irányának megváltoztatására kényszerített bennünket. Néma felállással, szívünkben fájó érzéssel hagytuk el e helyet. Elcsendesedett daloló ajkunk s nagyon messze jártunk már innen, amikor szomorú nótával ugyan, de mégis csak dallal szórakoztunk. Itt éreztük csak át a magyar igazságot: sirva vigad a magyar.

Elmondom most már mit is láttunk. Megtekintettük Miskolc város műértékeit. Láttuk a tizes honvéd szobrot és a hatvanötös emlékművet, melynek közvetlen közelében van a nagy vásárcsarnok. Innen indul ki a szép, fővárosi utcának is beillő Széchenyi-utca, gyönyörű házsorával, remek kirakataival, árkádos színházával. A Kossuth-szobornál, melyet itt állítottak fel először az országban, láttuk meg az Avast, az ő régi templomával. Harmonikus szépségű kép ez, megszemélyesítője az „Istenért és szabadságért“ eszméjének. Sok tetszetős épülete közül megragadta figyelmünket a sok szép templom, a városháza, a megyeháza, az erdészeti felügyelőség épülete, a Luther-udvar, a Weidlich-palota, a nagy szállodák és a pompás lakó- és üzletházak. A zenepalotában láttuk Hubay szobrát és művészi, a zenei élet köréből vett festményeket. Nagy terme, hatalmas orgonájával meglepett bennünket. A városon egy kis gyorsvízü folyócska, a Szinva halad keresztül, míg határán a Sajó sebes vizét szemlélhettük.

Megtekintettük a görögkeleti templom belsejét. Hálásan köszönjük a templom kedves, előzékeny főpapjának, mint a Miskolcon lévő egyetlen magyar görög-szertartású egyház esperesének, szíves útbaigazításait. A görögkeleti templom valaha a görögök kápolnája volt. 1785-ben ez a szor-

galmas és rendkívül meggazdagodott kereskedő-osztály, II. József engedélyével hozzáfogott templomának megépítéséhez. Az akkor élő legkiválóbb építő- és festőművészek dolgoztak rajta, hogy Isten dicsőségét mennél szebb hajlékban magasztalhassák. 1806-ban fejezték be a munkát és a templomot is akkor szentelték fel. Azóta úgyszólván teljesen változatlan állapotban van és belseje mégis, ma is lebilincselő szépségű. Freskókkal és mesteri faragásokkal gazdagon díszített hatalmas fal tárul a belépő elé. Minden kép egy ünnepet jelenít meg. A híveknek a képek megadják a szentbeszéd anyagát és maradandó tanulságot hagynak lelkükben. Különösen nagyértékű a középen elhelyezett 4 drb szentkép, amelyeket valódi ékkövekkel raktak ki. A faragványokat Nikolaus Jankovics görög eredetű, Egerben élt hazánkfia, míg a freskókat, amelyért annakidején 6000 aranyforintot fizettek, Köchelmeister külföldi művész festette. A templomot árnyékos szép udvar veszi körül, amelyben régi sírok találhatóak. Innen a városi múzeumba mentünk. Ennek vezetője a nagy tudós dr. Leszih Andor, aki végtelen kedvességével, páratlan ügybuzgóságával, igen szép előadás keretében, mutatta be ifjúságunknak a felvidék e legnagyobb múzeumát. Végigjártuk a kőkorszak maradványait tartalmazó nagy termeket, láttuk a matyó-művészet alkotásait, a régi céh-korszak emlékeit, a 3.38 méteres mammut agyart, Miskolc város régi és újabb festőművészeinek remek képeit, amelyek némelyike a bennük lévő óra felhúzása után, kedves, fülbemászó indulókat, dalokat játszott el nekünk. A múzeum után az avasi templomot, Miskolc legrégebbi épületét, tekintettük meg. A templom állítólag 1200-ban épült, 1544-ben az akkori török pasa felégettette. Drága szőnyegeit a múzeumban őrzik. Új tetejét 1544. után kapta és 1557-ben mellé építették a jellegzetes Vajdahunyai várára emlékeztető avasi kilátótornyot. Mintegy kiegészítője az avasi templom építési stílusának a diósgyőri várrom. A vár képét, annak leírása alapján képzeletben rekonstruálták. A képet a miskolci múzeumban láttuk. Ez a vár már az Árpádok alatt is megvolt, mellette Diósgyőr és Miskolc csak jobbágyfalu volt. Itt élt legszívesebben Róbert Károly, e körül, a Bükk nagykiterjedésű hegységében barangolt Mátyás király. A romok körül kerestük a híres mandulafákat, de csak egy csonka törzset találtunk, amely hajdanában a várat egészében szemlélhette.

Ezekután a gyakorlati ismereteket nyújtó látogatásainkról számolok be. Voltunk Sajószentpéteren a palackgyárban. A falun kívül hatalmas telepen terül el a gyár. Nagykiterjedésű, magasra rakott palack mezőn vezetett útunk, az üvegfúvóba. Igen nagy forróság volt itt — a kemence hőfoka 1300—1400 C fok s számos embert láttunk a kemence körül forgolódni. Egyik munkás merítette a folyékony anyagot az üstből és beletöltötte egy másik ember edényébe, aki azt felfújta, majd belehelyezte egy formába és hideg késsel az üveg szájának legömbölyítése után, a fúvócsőről levágta. A kész üveget hűtőkemencébe rakták, honnan kellő lehűtés után kiszedve került az üveg a csomagolóba. Közvetlen az emberi erővel működő fúvó mellett volt a mechanikai fúvó, ahol a fúvás munkáját gép végzi. Innen az anyagkeveréshez mentünk, ahol a homok, trachit, mész, barnakő, glauber-só, súlypát, koks és már kész üvegdarabok vegyítését szemléltek. Az összekevert masszát gázokkal hevített kemencébe rakták és $\frac{3}{4}$ óráig az anyag egyik oldalát, majd $\frac{3}{4}$ óráig a másik oldalát hevítették. Közben a hűtőkemence végéhez értünk, ahol az üvegeket belőle kiszedték. Ebben a kemencében egy úgynevezett végnélkül való, széles vasszalag, úgy mozog, hogy a körülbelül 20 méteres utat 8 óra alatt teszi meg. A gyár napi termelése körülbelül 50,000 drb különböző nagyságú üveg. Készítenek fúvott üvegeket és harangszigetelőket és számos sajószentpéteri családnak adnak kenyeret. 270 ember 3-szor 8 órás beosztással dolgozik. A mechanikai

gyártáshoz szükséges hajtóerőt, részben saját villanytelepe, másrészt a borsodi szénbányából idevezetett áram adja. Az üvegyárból a borsodi szénbányák telepére mentünk. A bánya irodái és osztályozó gépei a kimerült első akna helyén vannak, ahol 35 évvel ezelőtt építették azokat. Innen körülbelül 2 km. hosszúságú villamosvasút vezet a jelenleg üzemben lévő bánya bejáratához. Felültünk tehát a bánya kezdetleges berendezésű villamoskocsijaira és a bánya rendkívül kedves, előzékeny, kitűnő előadó képességgel bíró, igazgató urának kíséretében, elmentünk az akna bejárájához. A villamos végállomásánál kezdődik egy körübelül 800 m. hosszú, a föld belsejében húzódó alagút, amelynek végén a tulajdonképeni bányák vannak. Ebben az alagútban haladnak végnélküli kötél segélyével egymástól 40 méter távolságban másodpercenként 75 cm. sebességgel, a billenő kocsik, egyik megy befelé üresen, a másik pedig jön vissza szénnel megrakva. A kocsikat szállító kötél a gépházba vezet, ahol a kötél a hajtókerékre tapad. A bánya mélyébe vezető úton láthatók még a légvezetőcső, amelynek végén percenként 800—1000 fordulatot végző ventilátor van, hogy a tárna állandóan tiszta levegőt kapjon és az itt összegyűlt víznek eltávolítására szolgáló cső. A berendezéshez szükséges áramot Barcikáról vezetik ide, amelyet itt a szükséges feszültségre transformálnak. A bányába nem mehettünk le, de a kitermelt szén osztályozását láttuk. A felvonógéppel felszínre hozott szenet a vevők igényeinek megfelelően 3-féle alakban hozzák forgalomba, mégpedig: darabos-, akna- és aprószén alakjában. Ez utóbbit Barcika használja fel villanytelepén, fogyasztják még téglagyárak és fürdők. Az aknaszén jobban a vasúti mozdonyok fűtésére szolgál. Az osztályozást a főtelep hatalmas gépezetére végzi. Idehozzák a szenet villamoson, majd osztályozás után innen szállítják el rendeltetési helyére. Napi termelés 60 vagon, kalória tartalma 3600—4000 és 280 embernek ad keresetet. Részükre nagyon szép egészségügyi és kulturális berendezkedésük van.

Miskolcon elsősorban a Deichsel-féle drót, drótkötél és szeg-gyárat tekintettük meg. A gyár nyersanyagát az ózdi acélgyárból karikákba csavart 5 és $1/2$ -től 16 mm. vastag huzalokban kapja meg. E hengerelt árun úgynevezett zunder van, amelyet kén- és sósav-keverékkel kezelnek, ennek eltávolítása végett. Ezt nevezik pácolásnak, majd a drótot meszelik, szárítják és csak ezután kerül a dróthúzóba. A karika drót egyik végét kihegyezik és úgy fűzik be a dróthúzóba, amelynek legértékesebb része a gróm-acélból készült kaliber. Az ezen áthúzott drót már 5 és $1/2$ mm.-ből 4 és $1/2$ mm. vastag lesz. 4—5 karika áthúzása után az első kaliber helyett már másakra van szükség. A vékonyított drótot újabb áthúzásoknak vetik alá. A következő kaliberekben már műkö és gyémánt van. Ezeknek keménysége oly nagy, hogy 1000 karikát is át lehet rajtuk húzni anélkül, hogy erősen megrongálódnának. A legfinomabb soron 2.8 mm.-től 0.6, sőt 0.1 mm. átmérőjű drót keletkezik; itt már 8 kaliber is van egy gépben, amelyek a vékonyítást nagy mértékben teszik lehetővé. A gyár napi termelése 20—25 vagon. Külföldre is exportálnak. A legvékonyabb drótból szitát, szunyoghálót, a kissé vastagabbakból ágysodronyt készítenek és a kárpitos üzemekben e sodronyokra matracokat is rádolgoznak. Hatalmas műhelyben gyártják a láncokat, a különféle nagyságú szegeket és különböző vastagságú drótkötelet. A szegek csomagolásához szükséges dobozokat is maga a gyár készíti. 170 ember napi 10 órában dolgozik a gyárban. Berendezésének hajtásához szükséges villanyáramot a diósgyőri vasgyár adja.

Ezután az oxigéngyárba mentünk. Az oxigént a levegőből vonják ki cseppfolyósítás útján. A levegőt 200 atmoszféra nyomásnak vetik alá, majd hirtelen 4 és $1/2$ -re csökkentik. A kiterjedés folytán a levegő az 5 m. hosszú készülék alsó részébe kerül, ahol az oxigén 183 foknál cseppfolyós lesz.

A nitrogén e foknál még gáz-állapotban marad és az oxigén felett helyezkedik el. A folyékony oxigént egy szelep segítségével felvezetik az apparátus kétharmadrész magasságáig, míg a sűrítőben felgyülemlt nitrogént, e fölé engedik. A cseppfolyós oxigén a gyújtóba, majd a kicserélőbe jut, ahol a hideg elvonódik és az oxigéngazométerben halmozódik fel, míg a nitrogén a szabadba tódul. Egy kevés oxigén marad még a nitrogénben is, ez szitákon át jut a gazométerbe. Az oxigénben maradt nitrogén szitákon át a kicserélőbe, majd a szabadba kerül. A gazométerhői az oxigén a betöltő készülékbe kerül, ahonnan vaspalackokba préselik. Az így forgalomba hozott oxigént vashegesztésre és vágásra használják fel. A telep egy másik részében van az acetilén-készítés. A hatalmas kádak $\frac{3}{4}$ részét vízzel töltik meg és bele $\frac{1}{4}$ óránként 5 kg. karbidot tesznek. A fejlődött acetilén-gázt egy katalizátorral kétrészre osztott edénybe vezetik, ahol az acetilénben lévő foszforhidrogén visszamarad. Azután az acetilén egy másik edénybe kerül, amelyet a három rétegben a kalciumkloriddal töltöttek meg, a nedvesség és szénhidrogén visszatartására. Az ammóniákat a fejlesztőbe lévő víz elnyeli. Tisztulás után az acetilén a töltőállomáshoz kerül. A palackokban likacsos anyag van, amelyet acetonnal itatnak. Egy rész aceton 300 rész gázt köt le. Az oxigén-gyár ma nem dolgozik teljes üzemben.

Innen a diósgyőri vasgyárba mentünk. A vasgyárban megnéztük a nagy olvasztót, láttunk öntést, voltunk a hengerművek gyártásánál, az óriási elektromosságot fejlesztő telepen, a szeszgyárban, bejártuk a majdnem 70 hold területet. A vasércet a vagonból való kirakás után, az elektromossággal hajtott csillékben ferde úton viszik fel a nagy magasságban lévő olvasztó nyílásába s beöntve körülbelül 1800 C fok melegítéssel megolvasztják. A nagy olvasztót hidegvíz-cirkulációval látják el. Gyönyörű látvány volt, amikor a hatalmas olvasztókemencéből a megolvadt vasat kiengedték és ez, mint a láva, szétfolyt egy előre elkészített, árkocskákkal sűrűn behálózott térségre. Itt ez kihűl és öntöttvas lesz belőle. Ezután viszik a további átalakításokhoz. Az egyes műhelyekben hatalmas emelődarúkat láttunk, melyek a feldolgozandó nagytömegű, részben izzó, részben hideg vasdarabokat emelgették, játszi könnyedséggel leengedték, a vágó-gép alá helyezték, amellyel azokat szeletelték. A gyárban pár ezer ember dolgozik, gyártmányuk főpiaca a külföld.

Ezután beszámolok a mi túristai élvezetünkről. Legelőször a szép Avason voltunk. Ha az egyik oldaláról letekintünk, nagy messzeségben egy dombot se látunk. Határtalan területet mutat nekünk a nagy Alföld sima felülete. Ha visszafordulunk, ott látjuk előttünk a Bükk hegység övezte remek vidéket. A kettő közt ott csillog a távolban a Sajó gyors folyásával, míg a másik oldalon Miskolc város egész terjedelmében a hegyek lábánál fekszik. Közvetlen a város mögött a diósgyőri vasgyár számos kéménye füstölög. Az Avas rendezett útjaival, pincéivel, kilátóhelyeivel, pihenőhelyeivel, nagyon kellemesen hatott ránk. Az ifjúság kedves énekét sokszorozta a völgy és vitte be a városba, hogy megjöttek a kanizsai diákok.

Autón tettük meg a hosszú útát Jósvalőre. Felejthetetlen szép volt a Sajó, majd a sokat kanyargó Boldva, völgye. Az országútnak egyik oldalát fehérre meszelt korlátok védik a mellette lévő mélységektől, másik oldalára, a hegy lába ereszkedik. Útunkon hegy, völgy változott, rendkívül érdekesek voltak az útba itt-ott betorkoló keresztvölgyek, amelyekből mintha a hegyet kimetszették volna. Egymásután hagytuk el a kies falvakat, itt-ott egy-egy régi stílus emelt tornyot, vagy romot pillantottunk meg. Gyönyörű autótút után értünk Jósvalőre. Kiszállás után, egy keskeny erdei úton haladva, értünk arra a kedves tisztásra, amelyen a Bükk Egylet kis túristaházát találtuk. Itt megpihentünk. Megebédeltünk. Körülbelül 500 mé-

terre voltunk az aggteleki cseppkőbarlangnak jósvafői bejáratától. A szép vidék egyre ösztönözte a tanulói ifjúságot fényképezésre s talán a legtöbb kép erről a végtelenül szép, jósvafői tájról készült. A barlang bejáratánál lámpákat kaptunk és bevonultunk. Körülbelül 500 méterre haladtunk már egy szűk folyosón, amelyet emberi kéz vájt a sziklába, amíg a tulajdonképeni barlangba értünk. Hatalmas széles üregben voltunk és csodálatosabbnál csodálatosabb alakú cseppkőrészleteket láttunk, amelyek mindegyikét vezetőnk névvel jelölt meg, aszerint, hogy az alakzatok mihez hasonlítottak. Legtöbbet találoztunk mitológiai és magyar történelmi nevekkal. A legszebb cseppkőképződmény az úgynevezett csillagvizsgáló volt, amely mellett 100 lépcső vezetett fel a magasba, a csillagvizsgáló tornyához. Ez a világ legnagyobb cseppkőve. Két és fél órai gyaloglás után 280 lépcsőn felfelé haladva, a barlang új bejáratánál jöttünk ki. Autóink itt várt bennünket és most más úton ismét sok helységen keresztül a kopár Magyar Érchegység mellett, hegynek föl, völgynek le, néha szerpentin útakon, tértünk vissza Miskolcra. Lillafüredet hagytuk kirándulásunk utolsó napjára. Ennek a tájnak szépségét, báját sokáig élveztük. A Palota-szálló, e remekmű mellett, jobbra a 30 m. magas vízesés, szemben az Anna-kilátó és Szeleta-barlang, alatta két cseppkőbarlang, amelyek egyikében barangoltunk is, előtte a hákori tó, ez a gyönyörű tengersizem, csónakjaival, körülötte köralakban a hegyek, mögötte folyik a Szinva egy festői szépségű parkírozott fennsíkon és a szálló lábainál az újjáépített Hámor falu. A szálló pompás berendezésével, üvegfestményeivel, függőkertjeivel, nagy udvarával, látványosság. Felejthetetlen szép volt.

Visszatérőben fél napig Budapesten tartózkodtunk és megkerestük a város legszebb részeit. Kirándulásunk igen szépen sikerült. Köszönet érte elsősorban Miskolc város idegenforgalmi hivatalának, amely a rendező szerepét vállalta, köszönet mindazoknak, akik magyarázataikkal, fáradozásaikkal lehetővé tették, hogy hazánk e gyönyörű vidékét megismerhettük és egész életünkön keresztül, mint egy kellemes álomképre, emlékezhettünk rá vissza.

Marosi Géza.

X.

A tanulók névsora és érdemsorozata.

Érdemjegyek:

- 1 = jeles
2 = jó
3 = elégséges
4 = elégtelen

Magaviselet:

- 1 = példás
2 = jó
3 = szabályszerű
4 = kevésbé szabályszerű

Külső alak:

- 1 = szép
2 = rendes
3 = tűrhető
4 = rendetlen

I. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Surányi Gyula.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hít- és erőtűcsian	Magyar ióg és irodalom	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Keresk. számtan	Keresk. ismeretek	Német ny. és levelezés	Gyorsítás	Tesztgyakorlás	Egészségian	Szépiás	Német társalgási gyakorlat.	Írásb. dolgoz. külső alakja	Magaviselet	Tandijkedvezmény
Almássy Gyula, Nagykanizsa, 1915. r. k.	1	3	2	3	2	3	4	2	3	4	m.	2	3	-	3	1	—
Antal Béla, Nagybakónak, 1917. r. k.	1	2	2	2	2	2	2	3	2	1	2	2	2	2	2	2	1/2
Balog István, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	-	2	1	1/4
Balogh József, Zalaszentbalázs, 1917. r. k.	1	2	1	2	2	3	2	1	2	2	2	1	2	2	2	1	—
5 Béry József, ism. Zákány, 1916. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	-	1	1	—
Bánóczy László, Lepsény, 1917. ág. ev.	1	3	1	4	4	4	3	3	4	4	m.	3	3	-	3	1	—
Brand Béla, Pacsa, 1918. ág. ev.	1	2	1	2	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1/2
Csarankó Mihály, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2	3	1	-	2	1	1/4
Czoller István, Nagykanizsa, 1918. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	2	4	3	1	2	3	3	3	1	1/4
10 Czulek István, Nagykanizsa, 1918. r. k.	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	-	3	1	—
Fuchs József, Magyarcsérnye, 1918. r. k.	2	2	1	2	2	3	3	2	3	3	2	1	2	-	3	1	—
Fülöp Imre, Szabadka, 1912. r. k.	1	3	2	2	2	2	3	2	2	3	2	3	2	-	3	1	—
Hafner Jenő, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	2	1	1	2	2	3	1	2	2	m.	1	3	-	3	1	1/4
Harcz Lajos, Bodajk, 1919. r. k.	1	2	1	3	2	3	2	2	3	2	2	1	1	-	2	1	1/4
15 Harsányi Miklós, Szabadka, 1917. r. k.	1	3	1	2	3	3	3	1	3	2	2	1	2	2	2	1	—
Heltay Miklós, Balatonkeresztur, 1917. r. k.	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	1	1/4
Horváth József, Galambok, 1917. r. k.	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2	1	-	2	1	—
Jakabfi Ferenc, Csapi, 1918. r. k.	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	-	1	1	—
Keszler Ferenc, Nagykanizsa, 1916. r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1/1
20 Kis István, Kemendollár, 1916. r. k.	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	m.	3	3	3	3	2	—
Koch János, Kacorlak, 1919. izr.	2	2	2	3	1	2	3	2	3	3	3	3	3	-	3	1	—
Kovács Sándor, Nagykanizsa, 1915. r. k.	1	2	2	3	1	1	1	2	2	1	1	2	1	-	2	1	1/4
Nagy János, Nagykanizsa, 1917. r. k.	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	2	1	—

A tanuló neve,
születésének helye és éve, vallása

	Hit- és erkölcsstan	Magyar fog. és irodalom	Történelem	Földrajz	Természettan	Menviségtan	Keresk. számtan	Keresk. ismeretek	Német ny. és levelezés	Gyorsírás	Testgyakorlás	Eg. szs. íg.-an	Szépíráás	Német társalgási gyak.	Írásb. dolg. külső alakja	Magaviselet	Tandíjkezdvezmény
25 Nagy Lajos, Nagykanizsa, 1918. r. k.	1	3	2	2	3	3	3	3	2	3	2	2	3	3	3	3	1
Németh Ferenc, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2
Németh Károly, Zákány, 1918. r. k.	1	3	3	4	3	3	3	3	4	3	2	2	2	-	3	3	2
Novák Sándor, Csurgó, 1919. r. k.	1	2	1	2	2	3	3	2	3	2	3	2	2	-	2	1	1
Nyirő László, Sopronbánfalva, 1918. r. k.	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	2	-	3	2	1
Osterer Ferenc, Muraszombat, 1916. r. k.	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1
30 Paragi István, Nagykanizsa, 1919. r. k.	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1	3	3	2	2	2	3	1
Pulai József, Nagykanizsa, 1919. r. k.	3	4	4	3	3	3	3	4	4	3	2	3	3	3	3	2	1
Reinitz László, Budapest, 1916. izr.	2	2	2	3	2	2	1	1	1	3	1	2	2	-	3	2	1/1
Sifter József, Zágráb, 1917. r. k.	2	4	3	3	4	3	4	3	4	2	1	3	1	3	2	3	1
Szabó Dezső, ism. Zalaapáti, 1915. r. k.	2	2	1	3	2	3	3	2	2	1	2	2	1	-	2	1	1/4
35 Szabó László, Nagykanizsa, 1918. r. k.	1	3	2	2	2	3	3	3	3	2	2	3	2	-	2	2	2
Szakonyi István, Nagykanizsa, 1919. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	1	-	1	2	1
Ujváry László, Nagykanizsa, 1915. r. k.	1	3	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2	-	4	2	1
Várhelyi István, Tapolca, 1917. r. k.	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3	1	2	2	-	2	1	2
Wachsler Tibor, Győr, 1919. izr.	3	2	3	2	3	3	3	2	3	2	1	2	2	2	2	2	2

Kimaradtak: Pap István és Stern Tibor

II. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Neufeld Simon.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölcsstan	Magyar log. és irodalom	Történelem	Jogi ismeretek	Földrajz	Kémia és technológia	Mennyist. és polit. számt.	Kelet- és sz. áraml.	Könyvvitel	Magyar keresk. levelezés	Német ny. és levelezés	Francia nyelv és levelezés	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Gépirás	Német társalgási gyak.	Írásb. dolg. külső alakja	Magaviselet	Tandijkedvezmény
	Bagladi Béla, Nagykanizsa, 1917. r. k.	1	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	3	3	1
Csobánczi Elemér, Nagykanizsa, 1913. r. k.	2	3	2	1	2	1	1	2	2	2	3	1	2	1	1	1	3	1	2	1/4
Detrich Dezső, Nagykanizsa, 1915. ág ev.	1	2	1	1	2	2	2	2	2	1	2	3	1	1	1	2	-	1	1	—
Dévai János, Balatonsztygyörgy, 1917. r. k.	1	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1	2	-	3	1	—
5 Gyarmati F. László, Szombathely 1916. r. k.	1	3	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	1	1	2	1	-	1	1	1/2
Klein Endre, Budapest, 1916. izr.	2	3	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1	2	-	2	2	1/2
Kolarits István, Fityeháza, 1918. r. k.	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	-	3	2	—
Krása János, Budapest, 1918. izr.	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4	2	3	2	-	4	2	—
Németh J. László, Nagykanizsa, 1916. r. k.	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	-	1	2	—
10 Nyirő József, Sopronbánfalva, 1915. r. k.	1	1	1	2	2	2	2	3	3	1	2	1	2	1	1	2	2	1	1	1/4
Sárkány Pál, Nagykanizsa, 1918. r. k.	1	2	1	1	3	2	2	1	1	1	2	2	1	2	3	1	2	2	3	—
Tarcsai Béla, Hidegség, 1915. r. k.	2	3	2	2	2	3	1	2	2	2	2	2	3	1	2	3	-	3	2	1/4
Török Miklós, ism. Szöllősgyőrök, 1914. r. k.	2	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	4	2	2	3	-	2	2	—

Kimaradt: Hágner Kálmán

III. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Abádi Jakab.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása		Hitt- és erkölcsstan	Magyar fog. és irodalom	Történelem	Jogi ismeretek	Földrajz	Kémia és technológia	Mennyiség. és polit. számt.	Keresk. számtan	Könyvvitel	Levelezés	Német nyelv és levelezés	Francia nyelv és levelezés	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Gépírás	Német társalgási gyak.	Írásb. doig. külső alakja	Magaviselet	Tandijkedvezmény
	Alkonyi Antal, Barcs, 1915. r. k.	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	3	1	1	—
	id. Balogh János ism., Babócsa, 1913. r. k.	2	4	4	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1	1	-	2	3	—
	ifj. Balogh János Bagolasánc, 1917. r. k.	1	2	2	1	2	2	2	3	1	1	2	2	1	1	1	2	-	1	1	1/2
	Bálint Béla, Hahót, 1915. r. k.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2	2	2	2	—
5	Bogdán Frigyes, Zákány, 1915. r. k.	1	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	-	2	1	—
	Breyer Imre, Nagykanizsa, 1916. izr.	2	3	3	2	3	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	-	2	2	—
	Czulek Lajos, Zalaszentjakab, 1916. r. k.	2	1	2	1	1	2	2	2	3	2	3	3	3	2	2	3	-	3	1	1/4
	Dlask Ferenc, Nagykanizsa, 1917. r. k.	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	3	3	1	—
	Fischer Tibor, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	2	2	1	2	2	2	1	1	2	1	2	2	1	2	2	-	3	2	3/4
10	Fitos Árpád, Lokca, 1916. r. k.	1	2	3	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1	3	-	1	1	—
	Fitos Géza, Lokca, 1913. r. k.	1	2	2	1	2	2	3	3	3	2	2	2	2	1	1	2	-	1	1	1/4
	Grosz József, Balatonboglár, 1917. izr.	2	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	4	4	2	2	2	1	3	2	—
	Gut István, Barcs, 1916. izr.	2	2	3	2	3	2	3	3	2	2	2	3	1	1	1	2	-	3	3	—
	Herrnstein Ferenc, Nagykanizsa, 1916. izr.	1	2	1	1	2	2	2	3	1	1	1	2	2	1	1	2	-	1	2	3/4
15	Juhász István, Magyarszováta, 1913. ref.	1	3	2	2	3	3	3	4	4	3	3	3	3	m.	3	2	-	2	2	—
	Kertész György, Barcs, 1917. izr.	2	2	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	2	1	2	2	2	3	1
	Kunics László, Nagykanizsa, 1916. r. k.	2	3	2	2	2	3	3	3	2	2	2	3	2	2	2	-	-	2	2	—
	Lakatos István, Pölöskefő, 1916. r. k.	1	2	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	2	1	2	1	2	-	2	1/4
	Pungor Antal, Rum, 1913. r. k.	3	3	4	3	4	3	3	4	3	4	4	4	3	m.	3	2	-	1	2	—
20	Surányi Károly, Mezőkomárom, 1915. r. k.	3	3	2	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	1	2	2	3	3	1	—
	Szokol Ferenc, Barcs, 1916. r. k.	2	3	3	2	3	2	1	2	2	2	3	3	3	1	1	2	-	2	2	1/4
	Tóth Béla, Nagykanizsa, 1912. r. k.	1	2	1	2	2	2	3	2	2	2	3	2	3	2	1	2	2	1	1	—
	Varga László, Nagyrécese, 1914. r. k.	1	3	3	2	2	4	3	3	3	3	4	3	3	1	1	2	-	3	2	—

Kimaradt: Ifi Ferenc. Osztályozatlan maradt: Svatkó Géza

IV. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Marosi Géza.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölctan	Magyar fog. és irodalom	Történelem	Közgazdaságtan	Földrajz	Árúismeret	Keresk. számtan	Gyakorló iroda	Német ny. és levelezés	Francia ny. és levelezés	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Gépirás	Német társalgási gyak. írásb. doig. külső alakja	Magaviselet	Tanfjlkedvezmény
	v. Bujdosó Ernő, Szarajevó, 1913. r. k.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	-	2
Csiszár László, Belatinc, 1914. r. k.	1	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1	1	2	2	-	1	1
Deutsch Ferenc, Nagykanizsa, 1916. izr.	1	2	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	2	2	-	2	1 ^{1/2}
Frenkel Béla, Tápiógyörgye, 1914. izr.	1	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1	2	-	2	2
5 Horváth Sándor, Pacsa, 1912. r. k.	1	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	-	3	1
Jerausek Gyula, Lazsnak, 1916. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	3	-	2	2
Joó János, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	2	-	2	2
Klein Pál, Szalkszentmárton, 1916. izr.	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	-	2	2
Kovács Rezső, Körösnypuszta, 1915. r. k.	1	2	3	2	3	2	3	2	3	3	2	1	2	1	-	2	1
10 Kócza János, Sávoly, 1914. r. k.	2	1	2	2	2	3	3	3	3	3	2	1	1	2	-	2	1
Lovassy Sándor, Siófok, 1913. r. k.	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3	1	-	2	1
Lung Jenő, Zalalövő, 1914. r. k.	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2	2	2	1
Lusztig Andor, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	2	3	1	3	3	3	3	2	3	2	2	2	2	-	3	2
v. Mátrai Lajos, Nagykanizsa, 1916. r. k.	1	2	2	1	2	1	2	1	1	1	1	2	1	1	-	1	1 ^{1/1}
15 Papp Péter, Bánokszentgyörgy, 1913. r. k.	2	2	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1	-	2	1 ^{1/2}
Persovits Gyula, Nagykanizsa, 1916. r. k.	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	-	3	1
Pócz István, Nagykanizsa, 1915. r. k.	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	2	3	1
Répás András, Porva, 1911. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2	2	-	2	1
Richter Jenő, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	1	1	-	1	1 ^{1/1}
20 Somogyi Jenő, Nagykanizsa, 1915. r. k.	1	2	3	2	2	2	2	1	3	2	1	1	1	2	2	2	1 ^{3/4}
Stampf Zsigmond, Nagykanizsa, 1916. r. k.	1	2	2	1	2	2	2	2	3	3	2	2	1	1	-	1	1
Steiner István, Pécs, 1916. izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1 ^{1/1}
Stern Ferenc, Nagykanizsa, 1916. izr.	1	2	2	2	2	2	3	2	2	3	2	2	2	1	-	3	1 ^{3/4}
Szerecz László, Pölöskefő, 1913. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	3	2
25 Weinberger Ernő, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2
Weisz Zoltán, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	-	3	2 ^{3/4}

XI. Érettségi vizsgálatok.

A május—júniusi érettségi vizsgálatokra 33 tanuló jelentkezett, akik közül 26 a IV. évfolyam rendes növendéke volt, 1 teljes ismétlő érettségi vizsgálatot, 6 pedig javító érettségi vizsgálatot tett. Az érettségi vizsgálatok írásbeli része május 16., 17., 18. és 19-én folyt le. A szóbeli érettségi vizsgálatokat június 11., 12. és 13-án tartottuk meg. E vizsgálatokon Prinz Gyula dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, mint a nm. Vallás- és Közoktatásügyi és a nm. Kereskedelemügyi Miniszter Urak által közösen kiküldött biztos elnökölt.

Az érettségi írásbeli vizsgálat tételei a következők voltak :

1. Magyar fogalmazás.

1. Az új Magyarország kialakulásának képe.
 2. A földrajzi viszonyok hatása a közgazdaságra.
 3. Magyar-francia kapcsolatok nemzetünk történetében.
- Eredmény: jeles 2, jó 10, elégséges 16, elégtelen —.

2. Idegennyelvi kereskedelmi levelezés.

I. Reichenfeld Gyula, Nagykanizsa, 1933. október 12-én ír a Zentrál-Einkaufsstelle der Landwirtschaftlichen Gesellschaftnak, Zürich. Az idei lóheremag igen kiváló minőségű és értesülései szerint ott jó piacra találna. Ajánlatot tesz 1 vágón lóheremag eladására közös számlára.

2. Zürich, október 16-án elfogadja az ajánlatot és közli feltételeit. Fedezetről az áru átvétele után kifizetés útján gondoskodik majd.

3. Nagykanizsa, október 19-én jelenti, hogy feladott 100 zsák btó/ntó 100 q lóheremagot, q-ként 170 P-ért. Fizetett fuvar Buchsig 492 P-t.

4. Zürich, október 25. Elismeri az áru átvételét. Fizetett vám, fuvar és egyéb kiadások címén 113.16 swfr-t. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Budapest útján küldött 8500 P-ről szóló kifizetést.

5. Zürich, november 18. értesíti Reichenfeldet, hogy az árut q-ként 182.50 swfr-ért eladta és elszámol. Nyereségért 1148.70 swfr-al elismerte Reichenfeldet. A számla egyenlegét a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Budapest útján átutalta.

6. Reichenfeld, november 23. az elszámolást rendben találja, az összeget felvette.

1, 2, 4, 6 németül, 3, 5 franciául.

Eredmény a német levelezésből: jeles 1, jó 7, elégséges 21, elégtelen —.

Eredmény a francia levelezésből: jeles 3, jó 5, elégséges 19, elégtelen 2.

3. Kereskedelmi számtan

Weiszfeld és Fischer nagykanizsai cég Humber & Co londoni cégtől franco angol határ a következő árut kapja:

256 y (117.5 kg.) tavaszi öltönyszövet	à 12/3 per y
135 y (69.2 kg.) felöltő szövet	à 13/1 per y
215 y (62.6 kg.) könnyű tavaszi csikos divatszövet	à 14/—
224 y (62.5 kg.) „ „ sima	„ à 14/8
130 y (70 kg.) átmeneti kabátszövet	à 11/9

Az áru ellenértékének kiegyenlítése a Magyar Nemzeti Bank jóváhagyásával a Magyar Vámpolitikai Központ előtt létesítendő kompenzáció keretében történik, amelynek alapjául egy baromfi export üzlet szolgált.

Az áru április 1-én érkezik Nagykanizsára. Pollák Egon szállítmányozó cég elszámolása a következő: Vasúti fuvar 112.40 P; vám 1 tétel után 635 a. K; 2 tétel után 460.— a. K; 3-ik után 635.— + 50% selyempótlás, 4-ik tételnél ugyanez, míg az 5-iknél 460.— a. K; forgalmiadó váltság 19.5% (a számlaérték + számlaérték 20%-a + vám + fuvar után); mezőgazdasági hozzájárulás 1% (számlaérték + vám + fuvar után); vámkezelési illeték $1\frac{1}{2}\%$ (előző alap szerint); 1 £ = 17.62 P. Előlegezési jutalék 1% a kifizetett fuvar és vám után, átállítás 3.20 P, szemledíj 4.— P, statisztika, bélyeg, árubevallás 2.— P, vámkezelés 16.— P, fuvarozás 4.—P, 3% forgalmiadó a szállítmányozó jövedelme után.

Mennyibe kerül 1—1 m. szövet, ha 12 y = 11 m. és a költségeket súly szerint osztjuk el

A tavaszi öltönyszövetből 100 métert, a könnyű tavaszi sima divatszövetből 100 métert átadnak bizományi eladásra Stern József cégnek, mennyiért limitálják neki az árat, ha az eladási ár 15%-át akarják nyereségnek, ha a kasszavevőknek adnak 5%-os engedményt és a bizományosnak 5% jutalékot.

Eredmény: jeles —, jó 7, elégséges 20, elégtelen —.

Gyakorló iroda.

1934. január 1. Fabutoranyag és furnir-lemez kereskedelmi részvénytársaság alakul 5000 drb. egyenként 30.— pengő n. é. részvénnyel. A részvényesek részvényenként 20.— pengő fizettek be.

Január 1. Veszünk készpénzért üzleti berendezést 3620.— P-ért. Iroda felszerelésért és egyéb költségeikért fizetünk 95.64 pengőt.

Január 2. Az alapítóknak kifizetünk alapítói költségek címén 2540.— P-t.

Január 5. Veszünk készpénzért 250000.— négyzetláb tölgyfa furnirlemezt, négyzetlábankint à 10 fillér, $1\frac{1}{2}\%$ skontó; fizetünk az áru után 46.50 P költséget.

Január 6. Felszólítjuk levélben Arányi Bélát, Székesfehérvár, lépjen velünk a meta összeköttetésbe: helyben vásárolandó és Székesfehérvárott eladandó 300.000.— négyzetláb jávor furnir-lemezre vonatkozólag. Részesedésünk $\frac{3}{5}$, Arányié $\frac{2}{5}$.

Január 7. Arányi elfogadja ajánlatunkat. Intézképezünk reá 25000.— P-t, lejár február 22. R) saját. Mindkét levél megírandó a váltóval együtt.

Január 12. Veszünk közös számlára Kardos Testvérektől, helyben, készpénzért $1\frac{1}{2}\%$ skontóval 300.000.— négyzetláb jávor-furnir-lemezt à —.19 fillér. Az árút feladjuk Arányi címére. Fizetünk 37.60 P-t költség címén. — Megírandó a vételügylettel járó értesítő levél.

Január 16. Eladunk Balázs Istvánnak, helyben, 2 havi elfogadványa ellenében R) saját 85000.— négyzetláb tölgyfa furnir-lemezt à —.13 fillér.

Január 18. Arányi értesít a közös áru megérkezéséről: fizetett szállítás és egyéb költség fejében 144.20 P-t.

Január 20. Kifizetjük a befizetett összeg után a $1\frac{1}{2}\%$ -os részvénykibocsátási illetéket.

Január 26. Arányi értesít a közös áru eladásáról à —.24 fillér pr március 24. Felszámít $4\frac{1}{2}\%$ kamatot hó naptár szerint, forgalmi adót, 22.40 költséget és $\frac{1}{2}\%$ lebonyolító jutalékot. Megírandó az értesítő levél.

Zárás. 31. Az áru kalk. önköltségi áron számolandó el, berendezés avulása 1%, váltódíszkont 7%. Kisköltségek a hó folyamán 156.40 P.

Elkészítendő a fenti üzletterv alapkönyvelése amerikai naplóban, a közös áruskontró osztatlan eljárással és a zárókimutatás.

Eredmény: jeles 3, jó 3, elégséges 19, elégtelen 3.

Az érettségi vizsgálatot tett tanulók személyi adatait, érettségi vizsgálati eredményüket és pályaválasztásukat a következő kimutatás tünteti fel:

N é v	Születési hely	Születési év	Vallás	Érdemjegyek								A képesítés foka	Választott életpálya	
				Magyar fog. és irod.	Történelem	Közgazdaságtan és jog	Földrajz és áruismeret	Kereskedelmi számtan	Gyakorlóiroda	Német nyelv és ker. lev.	Francia nyelv és ker. lev.			
v. Bujdosó Ernő	Szarajevó	1913.	r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
Csiszár László	Belatinc	1914.	r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	megfelelt	repülői
Deutsch Ferenc	Nagykanizsa	1916.	izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
Erdélyi György*	Nagykanizsa	1914.	r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
5 Frenkel Béla	Tápiógyörgye	1914.	izr.	2	2	2	2	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
Horváth Sándor	Pacsa	1912.	r. k.	2	2	3	3	2	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
Jerausek Gyula	Lazsnak	1915.	r. k.	3	3	3	3	3	4	3	3	3	nem felelt meg, szeptemberben javíthat	tisztviselői
Joó János	Nagykanizsa	1914.	r. k.	2	3	3	3	3	4	3	4	4	nem felelt meg, szeptemberben javíthat	papi
Klein Pál	Szalksztmárton	1916.	izr.	1	2	2	1	1	1	1	1	1	jelesen felelt meg	kereskedői
10 Kovács Rezső	Kőröcsönyipusztá	1915.	r. k.	2	3	2	2	3	3	3	3	3	megfelelt	papi
Kócza János	Sávoly	1914.	r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	jegyzői
Lovassy Sándor	Siófok	1913.	r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	repülői
Lung Jenő	Zalalövő	1914.	r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
Lusztig Andor	Nagykanizsa	1915.	izr.	1	3	2	3	3	3	2	3	3	megfelelt	kereskedői
15 v. Mátrai Lajos	Nagykanizsa	1916.	r. k.	1	1	1	1	2	1	2	1	2	jelesen felelt meg	tisztviselői
Mihalovich Béla*	Csákány	1912.	r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	jegyzői
Molvarecz Zsigm.*	Sziszek	1912.	r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	katonai
Novotni István*	Balatonboglár	1912.	r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	vasúti
Papp Péter	Bánoksztyörgy	1913.	r. k.	2	1	2	3	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
20 Persovits Gyula	Nagykanizsa	1916.	r. k.	2	2	2	2	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
Pócz István	Nagykanizsa	1915.	r. k.	3	3	2	3	3	3	3	3	3	megfelelt	vasúti
Ress Ottó**	Pozsony	1911.	r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
Répás András	Porva	1911.	r. k.	3	3	3	3	3	3	2	3	3	megfelelt	katonai
Richter Jenő	Nagykanizsa	1915.	izr.	2	3	2	2	3	2	2	2	2	jól felelt meg	tisztviselői
25 Simon Gyula*	Somogysztmíklós	1913.	r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	katonai
Singer Gyula*	Nagykanizsa	1912.	izr.	3	2	3	3	3	3	3	3	3	megfelelt	tisztviselői
Somogyi Jenő	Nagykanizsa	1915.	r. k.	2	2	2	1	2	2	2	3	3	jól felelt meg	torna-tanári
Stampf Zsigmond	Nagykanizsa	1916.	r. k.	2	1	1	1	2	2	3	3	3	jól felelt meg	tisztviselői
Steiner István	Pécs	1916.	izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	jelesen felelt meg	tisztviselői
30 Stern Ferenc	Nagykanizsa	1916.	izr.	2	1	2	2	3	3	3	2	2	jól felelt meg	tisztviselői
Szerecz László	Pölöskefő	1913.	r. k.	3	3	3	4	3	4	3	3	3	nem felelt meg, szeptemberben javíthat	kereskedői
Weinberger Ernő	Nagykanizsa	1915.	izr.	3	2	2	2	3	3	3	2	2	megfelelt	kereskedői
Weisz Zoltán	Nagykanizsa	1914.	izr.	3	3	3	4	3	3	3	4	4	nem felelt meg, szeptemberben javíthat	tisztviselői

Az *-gal jelöltek javító érettségi vizsgálatot, a **-gal jelöltek teljes ismétlő érettségi vizsgálatot tettek.

I. Teljes érettségi vizsgálatra jelentkezett	27 jelölt, 100 százalék.
Jelesen felelt meg	3	" 11 "
Jól felelt meg	4	" 15 "
Megfelelt	16	" 59 "
Megfelelt összesen	23 jelölt, 85 százalék.	
Szeptemberben 1 tárgyból javít	1	" 4 "
Szeptemberben 2 tárgyból javít	3	" 11 "
Nem felelt meg összesen	4 jelölt, 15 százalék.	
II. Javító érettségi vizsgálatra jelentkezett	6 jelölt, 100 százalék.	
Megfelelt	6 jelölt, 100 százalék.	

XII. Statisztikai táblázatok.

I. Általános adatok.

Csoport		I.	II.	III.	IV.	Össze- sen
		é v f o l y a m				
A tanulók száma :	Beírt tanulók	41	14	25	26	106
	Osztályoztatott összesen	39	13	23	26	101
Kora :	1919-ben született	7	—	—	—	7
	1918-ban „	9	3	—	—	12
	1917-ben „	9	3	4	—	16
	1916-ban „	5	2	8	8	23
	1915-ben „	4	3	5	6	18
	1914-ben „	4	1	1	6	12
	1913-ban „	—	1	4	4	9
	1912-ben „	1	—	1	1	3
Vallása :	Római katolikus... ..	34	9	16	17	76
	Ágostai evangélikus... ..	2	1	—	—	3
	Református	—	—	1	—	1
	Izraelita	3	3	6	9	21
Anyanyelve :	Magyar anyanyelvű... ..	39	13	23	26	101
	Németül beszél	—	1	2	3	6
	Horvátul beszél	2	1	—	—	3
Szülei állandó lakása :	Nagykanizsai	26	10	13	18	67
	Zalamegyei	9	1	2	4	16
	Komárommegyei	—	—	—	1	1
	Somogy megyei	4	2	7	2	15
	Vas megyei	—	—	1	—	1
Szülei foglalkozása :	Veszprémmegyei	—	—	—	1	1
	Kisbirtokos	1	—	—	1	2
	Gazdasági tisztviselő	1	—	—	—	1
	Gazdasági segédszemély	2	—	—	2	4
	Kisiparos	4	3	1	5	13
	Ipari tisztviselő	1	—	—	—	1
	Egyéb ipari segédszemély	—	1	—	—	1
	Nagykereskedő	—	1	1	1	3
	Kiskereskedő	2	—	—	3	10
	Kereskedelmi tisztviselő... ..	1	—	1	2	4
	Közlekedési tisztviselő	1	1	—	—	2
	Egyéb közlekedési segédszemély	8	1	6	2	17
	Pap, tanár, tanító	—	—	2	1	3
	Másféle értelmiségű	3	2	1	—	6
	Közhiv. alkalm. altiszt	2	—	—	—	2
	Katonatiszt	1	1	—	—	2
	Katona altiszt	1	1	—	1	3
	Nyugdíjas köztisztviselő... ..	1	1	5	1	8
	Nyugdíjas altiszt	9	—	—	4	13
	Háztulajdonos	1	—	—	—	1
Közelebbről meg nem nevezett napszámos	—	1	—	—	1	
Magánzó	—	1	—	3	4	
Óramulasztások :	Igazolt	1266	608	866	712	3452
	Nem igazolt... ..	—	3	4	4	11
Hányan tanultak rendkívüli tárgyat ?	Német társalgási gyakorlatok	15	4	8	5	32

2. A tanulmányi eredmény tantárgyanként való kimutatás.

T á r g y	I. évf.		II. évf.				III. évf.				IV. évf.					
	Az osztályzott tanulók száma															
	39				13				23				26			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Hit- és erkölcsstan	25	11	3	—	6	6	1	—	11	9	3	—	18	8	—	—
Magyar fogalmazás és irodalom	2	18	17	2	1	3	9	—	1	13	8	1	2	13	11	—
Történelem... ..	12	17	9	1	3	8	2	—	3	8	10	2	1	10	15	—
Jogi ismeretek	—	—	—	—	3	5	5	—	7	11	5	—	—	—	—	—
Közgazdaságtan... ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	14	7	—
Földrajz	3	13	21	2	1	4	8	—	2	9	10	2	1	8	17	—
Kémia és technológia	—	—	—	—	1	5	6	1	1	9	11	2	—	—	—	—
Aruismeret	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	17	—
Természetan	6	15	15	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan és politikai számtan	4	8	26	1	2	4	7	—	1	6	15	1	—	—	—	—
Kereskedelmi számtan	5	7	25	2	1	4	7	1	1	7	14	1	2	3	21	—
Kereskedelmi ismeretek... ..	6	16	15	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Könyvvitel	—	—	—	—	1	3	9	—	5	3	12	3	—	—	—	—
Magyar keresk. levelezés	—	—	—	—	3	5	5	—	4	9	10	—	—	—	—	—
Gyakorló iroda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	17	—
Német nyelv és levelezés	2	11	21	5	1	5	7	—	3	5	13	2	3	6	17	—
Francia nyelv és levelezés	—	—	—	—	2	3	8	—	2	5	14	2	3	2	21	—
Gyorsírás	8	14	15	2	3	3	5	2	4	5	13	1	5	8	13	—
Testnevelés (testgyakorlás és egészségstan)	11	20	4	—	6	5	—	—	11	10	—	—	8	17	—	—
Gépirás	8	15	16	—	6	5	2	—	13	8	2	—	14	8	4	—
Szépírás	12	16	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	104	181	198	20	43	74	85	4	71	134	144	17	78	124	161	—

2/a. Összesített kimutatás a tanulók előmeneteléről, magaviseletéről és az írásbeli dolgozatok külső alakjáról.

Évfolyam	A tanulók száma	Előmenetelből					Magaviseletből				Írásbeli dolgozatok külső alakjából				
		jeles	jó	elég- sége	egy, két, több tárgyból elégtelen		1	2	3	4	1	2	3	4	
I.	39	2	9	21	1	3	3	27	11	1	—	4	17	17	1
II.	13	—	5	5	2	1	—	5	7	1	—	5	3	4	1
III.	23	—	5	12	1	3	2	11	10	2	—	7	8	8	—
IV.	26	1	6	19	—	—	—	18	8	—	—	5	14	7	—
Összesen	101	3	25	57	4	7	5	61	36	4	—	21	42	36	2

3. Kimutatás a tandíj és mellékdíjak címén fizetett összegről (beírási díj nélkül).

Évfolyam	A tanulók száma	100 ⁰ /o-ot	75 ⁰ /o-ot	50 ⁰ /o-ot	25 ⁰ /o-ot	Csak mellék díjat
		f i z e t e t t				
		200+15 P	150+15 P	100+15 P	50+15 P	15.-- P
I.	39	27	8	2	—	2
II.	13	7	3	3	—	—
III.	24	17	4	1	2	—
IV.	26	18	—	2	3	3
Összesen	102	69	15	8	5	5

4. Az iskola ingó vagyona 1934. június 30-án.

Csoport	Állomány 1933. június 30-án				Gyarapodás az 1933/34. tanévben				Állomány 1934. június 30-án				
	Vétel		Ajándék		Érték		Vétel		Ajándék		Érték		
	drb.	drb.	P	f	drb.	drb.	P	f	drb.	drb.	P	f	
1	Butorok	312	—	3408	50	1	—	120	—	313	—	3528	50
2	Házi és irodai felszerelés	32	—	371	—	—	—	—	—	32	—	371	—
3	Ifjúsági könyvtár	1667	34	5836	40	51	31	179	79	1718	65	6016	19
4	Tanári könyvtár	1649	55	3511	82	29	12	300	60	1678	67	3812	42
5	Történelmi és földrajzi szertár	26	1	699	—	6	—	103	50	32	1	802	50
6	Természettani szertár	219	—	1666	20	4	—	278	—	223	—	1944	20
7	Vegytani szertár	296	—	1593	81	8	—	70	48	304	—	1664	29
8	Áruiismereti szertár	230	1566	709	50	—	11	10	—	230	1577	719	50
9	Természetrajzi szertár	305	—	80	—	1	3	6	50	306	3	86	50
10	Gyakorló irodai szertár	31	349	548	50	—	61	1	—	31	410	549	50
11	Gépirói felszerelés	17	—	1240	—	2	—	160	—	19	—	1400	—
12	Sportköri felszerelés... ..	177	—	660	90	14	—	111	15	191	—	772	05
	Összesen	4961	2005	20325	63	116	118	1341	02	5077	2123	21666	65

5. Visszatekintő kimutatás az iskola osztályozott tanulóinak számáról.

Tanév	Rendes tanuló					Magántanuló					Az összes rendes és magántanulók száma
	I. évf.	II. évf.	III. évf.	IV. évf.	Összesen	I. évf.	II. évf.	III. évf.	IV. évf.	Összesen	
1920—21	21	27	40	35	123	—	—	3	2	5	128
1921—22	35	20	31	38	124	—	1	—	2	3	127
1922—23	39	33	22	27	121	6	3	—	1	10	131
1923—24	46	36	35	23	140	2	2	3	—	7	147
1924—25	46	44	32	31	153	4	2	2	—	8	161
1925—26	46	38	40	28	152	—	2	—	—	2	154
1926—27	44	39	28	40	151	3	1	1	1	6	157
1927—28	48	39	35	26	148	1	2	3	1	7	155
1928—29	50	39	37	35	161	—	1	1	2	4	165
1929—30	36	42	35	29	142	—	—	1	1	2	144
1930—31	28	33	46	30	137	—	—	—	—	—	137
1931—32	28	30	31	42	131	—	—	—	—	—	131
1932—33	15	26	28	26	95	—	—	—	—	—	95
1933—34	39	13	23	26	101	—	—	—	—	—	101

XIII.

Az 1934/35. iskolai évben használandó tankönyvek jegyzéke:

I. évfolyam.

- Dr. Töttös Miklós: Dogmatika.
 Dr. Neumann Ede: A zsidók története. I. rész.
 Riedl-Pintér-Gálos: Retorika.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem I. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz I. rész.
 Simoncsics-Bogdánffy-Stróbel: Természetan.
 Szuppán-Havas-Stróbel: Algebra.
 Bogyó-Havas-Oravec: Kereskedelmi számtan I. rész.
 Dr. Trautmann-dr. Kuntner: Kereskedelmi alapismeretek.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv I. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes gyorsírás tankönyve I. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

II. évfolyam.

- Dr. Töttös Miklós: Katolikus erkölcsstan.
 Dr. Frisch Armin: A zsidók története II. rész.
 Riedl-Pintér-Gálos: Költői írásművek elmélete.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem II. rész.
 Dr. Fülei-Szántó-dr. Horn: Jogi ismeretek I. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz II. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Kémia és technológia I. rész.
 Szuppán-Havas-Stróbel: Algebra és geometria.
 Demjén Elemér: Táblák a kamatos-kamat és járadékszámításhoz.
 Bogyó-Havas-Oravec: Kereskedelmi számtan II. rész.
 Dr. Schack-Wirker: Kereskedelmi levelezés I. rész.
 Dr. Kuntner Róbert: Könyvvitel I. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv II. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv I. rész.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes gyorsírás tankönyve II. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

III. évfolyam.

- Dr. Töttös Miklós: Egyháztörténet III. rész.
 Dr. Fényes Mór: Biblia.
 Dr. Merényi Oszkár: Magyar irodalomtörténet.

- Dr. Merényi Oszkár: Magyar irodalomtörténeti olvasókönyv.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem III. rész.
 Dr. Fülei-Szántó-dr. Horn: Jogi ismeretek II. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz III. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházi: Kémia és technológia II. rész.
 Bogyó-Havas-Stróbel: Politikai számtan.
 Bogyó-Havas: Hetjegyű logaritmus és kamattáblák.
 Demjén Elemér: Táblák a kamatos-kamat és járadékszámításhoz.
 Bogyó-Havas-Oravecz: Kereskedelmi számtan III. rész.
 Dr. Kuntner Róbert: Könyvvitel II. rész.
 Dr. Schack-Wirker: Magyar kereskedelmi levelezés II. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv III-IV. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Wirker: Német kereskedelmi levelező.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv II. rész.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve III. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

IV. évfolyam.

- Dr. Tóttósy Miklós: Katolikus hitvédelem.
 Dr. Bernstein Béla: Zsidó vallás.
 Dr. Merényi Oszkár: Magyar irodalomtörténet.
 Dr. Merényi Oszkár; Magyar irodalomtörténeti olvasókönyv.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem IV. rész.
 Dr. Horn József: Közgazdasági ismeretek I. és II. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz IV. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházi: Áruismeret.
 Bogyó-Havas-Oravecz: Kereskedelmi számtan IV. rész.
 Dr. Kuntner Róbert: Könyvviteltan II. és III. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv IV. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Wirker: Német kereskedelmi levelező.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv II. rész.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv és kereskedelmi levelező.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

XIV.

Tudnivalók a jövő iskolai évre.

A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 30660/1934. számú rendelete értelmében az 1934—35. iskolai évre a beírásokat mind a négy évfolyamban június 25. és 26-án tartjuk meg. A beírásokat szeptember 6. és 7-én folytatjuk. A júniusban beírt tanulók is kötelesek szeptember 6-án az igazgatónál jelentkezni.

A beírásokhoz minden tanulónak személyesen kell eljönni. Feltétlenül szükséges azonban, hogy azoknak a tanulóknak a beírásánál, akik az intézetnek növendékei még nem voltak, a szülők vagy helyetteseik is jelenjenek meg.

A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr a felső kereskedelmi iskola I. évfolyamába való felvételt szabályozó 37600/1932. számú rendeletének hatályát az 1934—35. tanévre kiterjesztette. A rendeletnek a felvételre vonatkozó része a következő:

A júniusi első felvételi napon csak azok vehetők fel a kereskedelmi iskola I. évfolyamába, akik a középiskola IV. osztályát javítás és ismétlés nélkül végezték s azok, akiknek a polgári iskola IV. osztálybeli bizonyítványában legalább annyi jeles és jó osztályzat van, mint elégséges. A júniusi második felvételi napon és a szeptemberi felvételnél, ha még van hely, felvehetők azok is, akik a polgári iskola IV. osztályát több elégséges, mint jeles és jó osztályzattal — de javítás vagy ismétlés nélkül — végezték és ha ezek felvétele után a negyvenes létszámon belül még lenne hely, felvehetők azok is, akik a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát csak ismétléssel, vagy javító vizsgálatlal végezték el.

Az I. évfolyamba való felvételhez szükséges okmányok: 1. gimnázium-, reál- vagy polgári iskola IV. osztályának megfelelő eredménnyel való elvégzését igazoló bizonyítvány, 2. születési anyakönyvi kivonat és annak, aki az 1933—34. tanévben nem járt nyilvános iskolába, erkölcsi bizonyítvány is.

Felsőbb évfolyamba való felvételhez az előző alacsonyabb évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány szükséges.

A felvételi díj 30 pengő. Ebben az összegben a beírási díj és az összes mellékdíjak bennfoglaltatnak. A felvételi díj a beíráskor fizetendő és ennek fizetése alól senki sem menthető fel.

Az évi tandíj 200 pengő. Az első negyedévi tandíj a beírás alkalmával, a második december 15-ig, a harmadik március 1-ig, a negyedik május 15-ig fizetendő. A beírt tanuló köteles az egész évi tandíjat akkor is megfizetni, ha az év folyamán bármily okból kimaradna az iskolából.

Tandíjmentességért 1934. szeptember 10-ig lehet folyamodni. Az igazgatóság útján beadott és az iskola felügyelő-bizottságához intézett kérvényekhez az iskolai bizonyítvány másolatát és szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítványt kell mellékelni. A megadott tandíjkezdvezmény csak egy félévre szól. Első évfolyamú tanuló az I. félévben tandíjkezdvezményt nem kaphat.

A javító- és pótló vizsgálatok szeptember 5-én reggel 8 órakoz kezdődnek. Az iskolaév ünnepélyes megnyitása szeptember 9-én lesz, a rendes tanítás pedig szeptember 10-én kezdődik.

A folyó iskolai évben bevezetett diáksapka viselése az intézet összes növendékeire kötelező és minden rendes tanuló tartozik azt az év elején beszerezni.

A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 37382/1932. sz. rendeletével a vasúton való bejárást szigorította. E rendelet szerint a vasúton való bejárásra engedélyt csak az a jó magaviseletű tanuló kaphat, akinek az otthonától való távolléte a 9 $\frac{1}{2}$ órát meg nem haladja. Az igazgatóság azonban ez engedélyt csak indokolt esetben és oly tanulónak adja meg, aki iskolai kötelezettségeinek minden tekintetben megfelel.

Minden tanuló köteles a beíratáskor szállását az igazgatóságnál bejelenteni. Kérjük a vidéki szülőket, hogy gyermekeik elhelyezésénél az igazgató és a tanári kar előzetes tanácsát kérjék ki, mert a tanulók gyenge előmenetelének gyakran a meg nem felelő környezet az oka. A kosztadó helyeket a tanári testület állandóan ellenőrzi és szükség esetén a tanulóknak kevésbé kívánatos helyeken való elhelyezését megtilthatja.

A tanári testület áthatva a magyar iparcikkek használatának nagy nemzetgazdasági jelentőségétől, eddig is állandóan követelte, hogy az ifjúság hazai gyártmányú tanszereket vásároljon. Ennek ellenére e helyen is felhívjuk a szülőknél a figyelmét a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 1930. január 27-én kelt 640-05-1448/1929. számú rendeletére, amellyel a hazai gyártmányú iskolai szereknek a kötelező használatát rendelte el.

Tartalomjegyzék:

	Oldal
I. Új korszak küszöbén	3
II. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetsége	12
III. Igazgatói jelentés az 1933/34. iskolai évről	16
IV. Az iskola felettes hatóságai és tanári testülete	24
V. Az elvégzett tanítási anyag... ..	26
VI. Könyv- és szertárak gyarapodása	26
VII. Az ifjúsági egyesületek működése	29
VIII. Iskolánknak a jótévi az 1933/34. iskolai évben	34
IX. Kirándulásunk Miskolc és környékére	35
X. A tanulók névsora és érdemsorozata	40
XI. Érettségi vizsgálatok	45
XII. Összefoglaló statisztikai kimutatások	48
XIII. Az 1934/35. iskolai évben használandó tankönyvek jegyzéke... ..	52
XIV. Tudnivalók a jövő iskolai évre	54

R
1963